

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการฝึกภาคสนามของนักศึกษาพยาบาล

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

กษ.

เลขหมู่	คย ๒๕๓๓
เลขทะเบียน	015670
	28 S.A. 2533

โดย

สุภาณี อ่อนชื่นจิตร

ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุขศาสตร์

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

พฤศจิกายน 2533

การวิจัยเรื่องนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณ

คณะพยาบาลศาสตร์ ปี 2532

มีฉบับพิมพ์ ๑ เล่ม

บ ท ค ย อ

หัวข้อเรื่อง	ความคิดเห็นของประชาชนต่อการฝึกภาคสนามของนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ผู้ดำเนินการวิจัย	สุภาณี อ่อนชื่นจิตร
สถาบันที่ทำการวิจัย	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ทุนสนับสนุน	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ปีที่ทำการวิจัย	2532

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการฝึกภาคสนามของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลกระทบของการฝึกภาคสนามต่อสุขภาพของประชาชน และเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในหมู่บ้านซึ่งนักศึกษาเข้าฝึกภาคสนาม 2 ครั้งขึ้นไป ได้ศึกษาและทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในหมู่บ้านที่นักศึกษาเข้าฝึกภาคสนามในห้องที่กิ่งอำเภอหนองมอตั้งแต่ปีการศึกษา 2524 เป็นต้นมา ประชากรตัวอย่างเป็นหัวหน้าครอบครัวหรือตัวแทนจำนวน 497 คน โดยสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีสัมภาษณ์

ผลการวิจัยพบว่า ประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่ยอมรับว่ากิจกรรมการฝึกภาคสนามของนักศึกษามีประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัวและหมู่บ้าน ประชาชนได้รับการพัฒนาความรู้ในการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัว และกระตุ้นให้ประชาชนตื่นตัวในการพัฒนาหมู่บ้าน กิจกรรมส่วนใหญ่จะตรงกับความต้องการของหมู่บ้าน และเป็นที่ยอมรับว่าการฝึกภาคสนามนั้นได้ทำผลประโยชน์ให้แก่หมู่บ้าน ระดับครอบครัวการเจ็บป่วยของสมาชิกน้อยครั้งลงกว่าเดิมและเมื่อเกิดการเจ็บป่วยหรือมีปัญหาสุขภาพก็สามารถดูแลได้อย่างถูกต้องหลักวิชาการมากขึ้น ความจำเป็นในการฝึกภาคสนามในชนบทของนักศึกษาพยาบาล ประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่ามีคามจำเป็นเพื่อให้ให้นักศึกษาพยาบาลได้มีประสบการณ์เกี่ยวกับความเป็นอยู่ของประชาชนในหมู่บ้าน และควรจะให้นักศึกษาพักแรมในหมู่บ้านเพื่อจะได้มีโอกาสในการเรียนรู้ความเป็นอยู่ของประชาชน สร้างความสนิทสนม และบริการประชาชนซึ่งไปประกอบอาชีพในสวนยางพาราในตอนเย็น ในการฝึกภาคสนามนั้นมิได้สร้างความกังวลให้แก่หมู่บ้าน เมื่อเสร็จสิ้นการฝึกภาคสนามแล้วก็รู้สึกคิดถึงอยากให้กลับไปเยี่ยมเยียนอีก

ส่วนใหญ่ต้องการให้คณะพยาบาลศาสตร์เลือกเป็นพื้นที่ฝึกภาคสนามอีก การเปรียบเทียบความคิดเห็น
ต่อกระบวนการฝึกภาคสนามและผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนนั้นไม่มีความแตกต่างทางสถิติที่
ระดับ 0.05

Opinion of Villagers toward field
Practicum of Nursing Student Faculty of Nursing,
Prince of Songkhla University

ABSTRACT

The objective of this study is to study the opinion of villagers toward benefits and side effect of Nursing students field practicum. Data were collected from interviewed villagers in Namom Subdistrict Songkhla province

The sample comprise of 175 villagers from villager selected for the first time training and 322 villagers from villager used at least two time for training students.

The research finding are as follows :

a) Most of respondents accepted the Services provide by students were useful for them, families and village.

b) They gained more health knowledge and illness incident was decreased.

c) Most of field activities served community need and did not in terfered them.

d) Field practicum in necessary for Nursing studant, they learn more about people's living style

e) Most of respondent are willing to be field practicum village again.

A comparison of respondent from two different groups showed on statistically no significant difference.

สารบรรณ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

กิตติกรรมประกาศ

สารบรรณ

สารบรรณตาราง

บทที่

1) บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
วิธีการดำเนินการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
นิยามศัพท์	4
2) วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ความคิดเห็น	6
ผลกระทบ	7
กระบวนการฝึกภาคสนาม	7
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
3) วิธีการดำเนินการวิจัย	10
รูปแบบการวิจัย	10
ประชากรตัวอย่าง	10
การเก็บรวบรวมข้อมูล	11
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	11
เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	12

	หน้า
4) ผลการวิจัย	13
คุณลักษณะทั่วไปของประชากรตัวอย่าง	13
ความคิดเห็นของประชาชนต่อกระบวนการฝึกภาคสนาม	17
ความคิดเห็นทั่วไปของประชาชนต่อการฝึกภาคสนาม	35
5) สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	47
ภาคผนวก	55

ส า ร บ ร ร ณ ต า ร ร าย

		หน้า
ตารางที่ 1	อัตราส่วนร้อยละของลักษณะทั่วไปของประชากรตัวอย่าง	14
ตารางที่ 2	อัตราส่วนร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามการใช้สถานบริการสุขภาพ	17
ตารางที่ 3	อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามการรับทราบข่าวสารการฝึกภาคสนามของนักศึกษา	18
ตารางที่ 4	อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามแหล่งข่าวที่ได้รับทราบเกี่ยวกับการเข้าฝึกภาคสนามของนักศึกษา	18
ตารางที่ 5	อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามการรับรู้กิจกรรมการปฏิบัติงานของนักศึกษา	19
ตารางที่ 6	อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามการรับรู้กิจกรรมของนักศึกษาซึ่งปฏิบัติงานในหมู่บ้าน	20
ตารางที่ 7	อัตราส่วนร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามการรับรู้ในกิจกรรมฝึกปฏิบัติงานจริงของนักศึกษา	21
ตารางที่ 8	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการรับรู้กิจกรรมการปฏิบัติงานจริงของนักศึกษา	22
ตารางที่ 9	อัตราส่วนร้อยละของประชากรตัวอย่างที่เข้าร่วมกิจกรรมการปฏิบัติของนักศึกษา	23
ตารางที่ 10	อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมการปฏิบัติงานของนักศึกษา	24
ตารางที่ 11	อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามการได้รับการฝึกภาคสนามของนักศึกษา	25
ตารางที่ 12	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการได้รับการฝึกภาคสนามของนักศึกษา	26
ตารางที่ 13	อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นต่อกิจกรรมซึ่งมีประโยชน์ต่อครอบครัว	28
ตารางที่ 14	อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามการได้รับความรู้เพิ่มเติมด้านสุขภาพ	29
ตารางที่ 15	อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามความรู้สึกลพอใจต่อการเข้าไปฝึกภาคสนามของนักศึกษา	30

		หน้า
ตารางที่ 16	อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผล ของความรู้สึกพอใจ	30
ตารางที่ 17	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุผลของความรู้สึก พอใจต่อการเข้าฝึกภาคสนาม	31
ตารางที่ 18	อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามความเห็น ต่อการรบกวนเวลาทำงานและประกอบอาชีพ	32
ตารางที่ 19	อัตราส่วนร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามความ คิดเห็นต่อบริการของนักศึกษาตรงกับความต้องการ	33
ตารางที่ 20	อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็น ต่อบริการที่ตรงกับความต้องการบางส่วน	34
ตารางที่ 21	อัตราส่วนร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามความ ต้องการบริการจากนักศึกษา	35
ตารางที่ 22	อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็น ต่อความจำเป็นในการฝึกภาคสนามของนักศึกษา	36
ตารางที่ 23	อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผล ในความจำเป็นของการฝึกภาคสนาม	37
ตารางที่ 24	อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผลของ ความไม่จำเป็นในการฝึกภาคสนาม	38
ตารางที่ 25	อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็น ต่อการแต่งกายของนักศึกษา	39
ตารางที่ 26	อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผลของ ความคิดเห็นต่อการแต่งเครื่องแบบของนักศึกษา	40
ตารางที่ 27	อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามความรู้สึกเป็น กังวลในการฝึกภาคสนามของนักศึกษา	40
ตารางที่ 28	อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็น ต่อการทำประโยชน์ให้แก่หมู่บ้าน	41
ตารางที่ 29	อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามผลกระทบ ต่อสุขภาพของครอบครัว	41

	หน้า
ตารางที่ 30	อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามผลของการฝึกภาคสนามต่อครอบครัว 42
ตารางที่ 31	อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามปัญหาที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านจากการฝึกภาคสนามของนักศึกษา 43
ตารางที่ 32	อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามความรู้สึกเมื่อนักศึกษาออกจากหมู่บ้าน 43
ตารางที่ 33	อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามความต้องการให้นักศึกษาเข้าฝึกภาคสนาม 44
ตารางที่ 34	อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นต่อการพักแรมในหมู่บ้านของนักศึกษา 45
ตารางที่ 35	อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผลในการให้นักศึกษาพักแรมในหมู่บ้าน 46
ตารางที่ 36	อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผลที่ไม่ควรให้นักศึกษาพักแรมในหมู่บ้าน 46

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

การศึกษาภาคปฏิบัติเป็นหัวใจที่สำคัญของการศึกษาพยาบาล เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกทักษะในการปฏิบัติการพยาบาลและให้บริการพยาบาลที่มีคุณภาพ เป็นโอกาสที่นักศึกษาได้นำเอาความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาในภาคทฤษฎีไปปฏิบัติการบริการพยาบาลกับบุคคล ครอบครัว และชุมชนโดยตรง เพื่อให้เกิดความเข้าใจสภาพของบุคคล ครอบครัวและชุมชน และประยุกต์ใช้ความรู้ทางการพยาบาลให้เหมาะสมกับผู้รับบริการโดยให้มีส่วนร่วมในการดูแลตนเอง แก้ไขปัญหาของตนเองได้ การปฏิบัติการพยาบาลนั้นต้องอาศัยพื้นฐาน การเข้าไปสัมผัส รับรู้และมีส่วนร่วมในประสบการณ์ชีวิตของชุมชนเพื่อนำไปพัฒนาการบริการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

การบริการพยาบาลเป็นบริการที่ให้แก่งสังคมเพื่อมุ่งให้ประชาชนมีสุขภาพดี สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุข รับผิดชอบพัฒนาตนเอง ครอบครัว และชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี การจัดการศึกษาของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ก็ได้มุ่งที่จะผลิตบัณฑิตซึ่งมีความสามารถในวิชาชีพ และปฏิบัติการบริการพยาบาลที่มีคุณภาพ การจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาชีพจึงได้จัดให้มีฝึกปฏิบัติการพยาบาลในรายวิชาต่าง ๆ เพื่อให้เกิดทักษะในการปฏิบัติการพยาบาลสาขาต่าง ๆ รายวิชาการศึกษาพยาบาลสาธารณสุขซึ่งเป็นรายวิชาที่มุ่งให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ในการให้บริการแก่บุคคล ครอบครัวและชุมชนมากกว่าผู้ซึ่งมาขอรับบริการบริการในโรงพยาบาล

การฝึกภาคสนามในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลสาธารณสุข ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุขศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้จัดให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติงานในหมู่บ้านต่าง ๆ ในท้องที่กิ่งอำเภอหนองม่อม จังหวัดสงขลา ซึ่งนักศึกษาจะฝึกปฏิบัติกับประชาชนโดยตรง ในหน่วยของการดูแลเป็นบุคคล ครอบครัว และชุมชน การปฏิบัติการพยาบาลตามลักษณะเฉพาะวิชาชีพนั้นมุ่งที่จะให้ประชาชนมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี ในการปฏิบัติการพยาบาลนั้นภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุขศาสตร์ได้นำกระบวนการพยาบาลและกลวิธีการสาธารณสุขมูลฐานมาใช้ โดยมีขั้นตอนคือ การศึกษาชุมชน การวางแผน การดำเนินการแก้ไข

ปัญหา และการประเมินผล ทั้งนี้การดำเนินการต้องให้ชุมชนมีส่วนร่วมทุกขั้นตอนในการฝึกภาคสนามนั้น ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุขศาสตร์ ได้กำหนดกิจกรรมไว้ดังนี้

1) การศึกษาชุมชน ในขั้นตอนนี้ นักศึกษาจะศึกษาข้อมูลของชุมชน จากรายงานต่าง ๆ ของสถานีอนามัย และแผนกต่าง ๆ ของที่ว่าการอำเภอ บางส่วนนักศึกษาก็จะสอบถามจากประชาชนในหมู่บ้านเอง แล้วนำมาวิเคราะห์ เทียบเกณฑ์ตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ เช่น แนวคิดความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เป็นต้น แล้วจึงจัดประชุมกรรมการหมู่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขและประชาชนผู้สนใจในหมู่บ้านเพื่อกำหนดปัญหาและจัดลำดับความสำคัญของปัญหา

2) วางแผนแก้ไขปัญหา เมื่อได้ปัญหาแล้ว นักศึกษาจะตัดสินใจเลือกปัญหาที่สำคัญ และสามารถดำเนินงานแก้ไขได้บางส่วนในช่วงที่ปฏิบัติงานอยู่ เป็นปัญหาจัดทำเป็นแผนงานแก้ไขร่วมกับประชาชนในหมู่บ้าน

3) การดำเนินงานแก้ไขปัญหา เป็นการปฏิบัติกิจกรรมแก้ไขปัญหาคตามแผนงานที่ได้วางแผนร่วมกับประชาชนในหมู่บ้าน ซึ่งกิจกรรมบริการจะมีทั้งการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การดูแลผู้มีปัญหาสุขภาพและการฟื้นฟูสุขภาพในหน่วยผู้รับบริการ เป็นบุคคล ครอบครัวและชุมชน

4) การประเมินผล เป็นการตรวจสอบว่าผลการดำเนินงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในขั้นตอนในระยะสั้นที่นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งเป็นงานที่นักศึกษาจะส่งต่อให้เจ้าหน้าที่สถานีอนามัย กรรมการหมู่บ้าน และอาสาสมัครสาธารณสุขดำเนินการต่อตามแผนงานที่กำหนดไว้

การฝึกภาคสนามของนักศึกษาไม่เพียงแต่ให้บริการพยาบาลแก่ชุมชนเท่านั้น แต่ นักศึกษาได้นำเอาแนวคิดใหม่ ๆ ในการพัฒนาชุมชน การดูแลสุขภาพ ตลอดจนการปฏิบัติกิจวัตรที่แตกต่างไปจากประชาชนในหมู่บ้าน เช่น การรับประทานอาหาร การใช้ทรัพยากรในชุมชน ตลอดจนการคมนาคม ซึ่งอาจจะมีผลต่อความรู้สึกของประชาชนได้ ผู้วิจัยในฐานะผู้ร่วมสอนรายวิชาปฏิบัติการการพยาบาลสาธารณสุขในระยะเวลายานานพอสมควรได้ตระหนักถึงผลของการฝึกภาคสนามเป็นอย่างดี จึงได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการฝึกภาคสนามของ

นักศึกษาทั้งในด้านกิจกรรมการบริการพยาบาล การพัฒนาชุมชน และกิจกรรมด้านอื่น ๆ เมื่อ นำผลไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อกระบวนการฝึกภาคสนามของนักศึกษาพยาบาล
- 2) เพื่อศึกษาผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนที่ได้รับจากการฝึกภาคสนามของนักศึกษา
- 3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในหมู่บ้านที่นักศึกษาเข้าฝึกภาคสนามครั้งแรก และเข้าฝึกภาคสนาม 2 ครั้งขึ้นไป

ขอบเขตของการวิจัย

ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในหมู่บ้านที่นักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เข้าไปฝึกภาคสนามในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลสาธารณสุข ตั้งแต่ปีการศึกษา 2524 เป็นต้นมา

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ทำการวิจัยคือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่กิ่งอำเภอนาหม่อม ในหมู่บ้านซึ่งนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เคยเข้าฝึกภาคสนาม ตั้งแต่ปีการศึกษา 2524 เป็นต้นมา ยกเว้น

- 1) บุคคลซึ่งพิการไม่สามารถตอบแบบสอบถามได้
- 2) อายุ 65 ปีขึ้นไป
- 3) บุคคลซึ่งออกไปทำงาน ประกอบอาชีพในท้องถิ่น นานกว่า 3 เดือน ในขณะที่นักศึกษาเข้าฝึกปฏิบัติงาน

การสุ่มตัวอย่าง ทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธี Simple Random Sampling โดยใช้แผนที่หมู่บ้านเป็นหลักในการสุ่ม หากไม่พบจะใช้บ้านถัดไปแทน

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการสัมภาษณ์ด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงในเนื้อหา ปรับปรุง นำไปทดลองใช้และปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้อัตราส่วนร้อยละ T-test และ χ^2 -test

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุขศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ ได้รับทราบความคิดเห็นของประชาชนต่อกระบวนการฝึกภาคสนามของนักศึกษาพยาบาล เพื่อให้ภาควิชาได้ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชาหลักสูตร นโยบายของคณะพยาบาลศาสตร์ สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสงขลา และความต้องการของประชาชน
- 2) ได้รับทราบความคิดเห็นของประชาชนต่อกิจกรรมการดำเนินงานของนักศึกษา เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการปฐมนิเทศและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและการนิเทศงานของอาจารย์
- 3) เพื่อนำข้อมูลมาวางแผนคัดเลือกหมู่บ้านฝึกภาคสนามร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขอำเภอและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เพื่อให้เกิดประโยชน์ทั้งด้านการเรียนรู้ของนักศึกษา และตรงกับความต้องการของประชาชน

นิยามศัพท์

- 1) ความคิดเห็น เป็นลักษณะความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งกระตุ้น ซึ่งแสดงออกในรูปของความคิดเห็นหรือพฤติกรรมอย่างอื่นก็ได้
- 2) กระบวนการฝึกภาคสนาม หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลสาธารณสุข ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ คือ
 - 2.1) การเตรียมชุมชน ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ การติดต่อบริการงานกับองค์กร /หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.2) การศึกษาชุมชน ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลการทำแผนที่ การประชุมเพื่อแจกแจงปัญหา การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา

2.3) การวางแผนแก้ไขปัญหา

2.4) การจัดกิจกรรมแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน ได้แก่ กิจกรรมบริการสุขภาพต่าง ๆ

2.5) การประเมินผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหา

3) บริการสุขภาพของนักศึกษาขณะออกฝึกภาคสนาม ได้แก่

3.1) การบริการด้านสุขภาพของบุคคลและครอบครัว

3.2) การปรับปรุงอนามัยสิ่งแวดล้อม

3.3) การพัฒนาองค์กรหรือกลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน

วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

การฝึกภาคสนามในรายวิชาปฏิบัติการการพยาบาลสาธารณสุข เป็นการฝึกปฏิบัติ เพื่อนำความรู้ทางการพยาบาลสาขาต่าง ๆ และความรู้พื้นฐานวิชาชีพทางการพยาบาลไป ประยุกต์ใช้ในการให้บริการแก่บุคคล ครอบครัว และชุมชน การฝึกปฏิบัติเป็นกิจกรรมซึ่งนักศึกษา ปฏิบัติกับบุคคล ซึ่งเป็นสมาชิกของครอบครัวและชุมชน (หมู่บ้าน) โดยตรง ประชาชนในฐานะผู้ รับบริการย่อมปรารถนาที่จะรักษาไว้ซึ่งการมีสุขภาพดีของตนเองและของหมู่คณะ มีความ ปรารถนาที่จะช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน (ลออ หุตางกูร, 2523) ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับ การดูแลสุขภาพและความอยู่ดีกินดี ทั้งของตนเองและครอบครัว การฝึกภาคสนามของนักศึกษา พยาบาลควรได้สนับสนุนให้ประชาชนได้มีคุณภาพชีวิตที่ดี การจัดบริการตรงกับปัญหาและความ ต้องการที่แท้จริงของชุมชน การประเมินผลการฝึกภาคสนามที่ผ่านมาเป็นการประเมินของ นักศึกษาแต่เพียงฝ่ายเดียว ซึ่งเป็นการประเมินเฉพาะฝ่ายจัดบริการเท่านั้น ฝ่ายผู้รับบริการ ไม่มีโอกาสได้เป็นฝ่ายประเมินเลย การฝึกภาคสนามเป็นการทดลองกับประชาชนโดยตรงก็ ควรที่ได้คำนึงถึงสิทธิมนุษยชนและผลกระทบของการฝึกภาคสนามด้วย

ความคิดเห็น (Opinion)

พฤติกรรมเป็นการกระทำของบุคคลซึ่งรวมทั้งสิ่งที่แสดงออกมาให้เห็นภายนอกอย่าง ชัดเจน และรวมถึงสิ่งที่อยู่ในใจของบุคคลซึ่งบุคคลภายนอกไม่สามารถสังเกตเห็นได้ เช่น คุณค่า ที่เขายึดเป็นหลักในการประเมินสิ่งต่าง ๆ เจตคติ ความเชื่อ ความคิดเห็นที่เขามีต่อสิ่งต่าง ๆ เป็นต้น พฤติกรรมเกิดจากการที่บุคคลมีปฏิกิริยาตอบสนองสิ่งเร้าทางสังคม ซึ่งประกอบด้วยปัจจัย ต่าง ๆ หลายประการ ซึ่งสามารถจำแนกออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

- 1) กระบวนการทางสังคมซึ่งมีใช้ลักษณะส่วนตัวของบุคคล ได้แก่ สิ่งกระตุ้น สถานการณ์ ฐานะหรือตำแหน่งทางสังคม
- 2) ลักษณะนิสัยส่วนตัวของบุคคล ได้แก่ ค่านิยม ความเชื่อและเจตคติของบุคคล

เจตคติ เป็นการตอบสนองต่อสิ่งเร้าทางจิตใจและพร้อมที่จะแสดงออกทางพฤติกรรม เจตคติเป็นผู้กำหนดทิศทางของพฤติกรรมแต่บางอย่างมิได้แสดงออกมา ทั้งขึ้นอยู่กับเวลา แรงจูงใจและสิ่งเร้า (สุมนา จิตพิทักษ์, 2522) แต่เป็นสภาพที่พร้อมที่จะโต้ตอบและแสดงให้ทราบถึงแนวทางการตอบสนองของบุคคล เจตคติมีความเกี่ยวข้องกับความคิด ซึ่งความคิดนั้นเป็นลักษณะความรู้สึกของจิต หรือสิ่งกระตุ้นให้ความคิดของบุคคลเอียงไปทางใดทางหนึ่งก็ได้ และแสดงออกมาในรูปของความคิดเห็นหรือพฤติกรรมอย่างอื่น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าความคิดเห็นคือการแสดงออกของเจตคตินั้นเอง เจตคติเป็นสิ่งที่พัฒนามาจากประสบการณ์ (สุชา จันท์เอม, สุรางค์ จันท์เอม, 2520) และ Shaw and Writh (1967) ได้อธิบายไว้ว่า ความคิดเห็นเจตคติส่วนที่แสดงออกด้วยวาจาในขณะที่ยังมีเจตคติบางส่วนซึ่งมิได้แสดงออกหรือเป็นส่วนที่ยังอยู่ในความรู้สึกและเป็นส่วนหนึ่งเกิดขึ้นก่อนการแสดงออกมาเป็นพฤติกรรม ความคิดเห็นเป็นปฏิกิริยาโต้ตอบ (responses) ต่อสิ่งเร้า

ผล กระทบ

ผลกระทบเป็นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในระยะยาว ซึ่งอาจจะเป็นผลที่มุ่งมั่นหรือตั้งใจให้เกิดขึ้น (Intended outcome) หรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้ตั้งใจ (Unintended outcome) ผลกระทบของโครงการเป็นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในระยะยาวในสภาพธรรมชาติของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งเป็นการยากที่จะแยกผลกระทบของโครงการออกจากเหตุการณ์อื่น ๆ เป็นผลให้ไม่สามารถสรุปได้ว่าผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเป็นผลของโครงการใดโครงการหนึ่งอย่างชัดเจน

กระบวนการฝึกภาคสนามของนักศึกษาพยาบาล

กระบวนการฝึกภาคสนามของนักศึกษามีขั้นตอนและกิจกรรมต่าง ๆ ตามกำหนดของภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุขศาสตร์ ดังนี้

1) การเตรียมชุมชน เป็นขั้นตอนที่ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุขศาสตร์ติดต่อประสานงานกับตำบลและหมู่บ้านที่นักศึกษาจะเข้าฝึกปฏิบัติงาน ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการฝึกภาคสนามของนักศึกษา และนักศึกษาได้ทำความรู้จักตัวแทนประชาชนกลุ่ม ๆ ต่าง ๆ ในหมู่บ้าน

2) การศึกษาชุมชน เป็นขั้นตอนที่นักศึกษาเข้าไปปฏิบัติงานจริง มีการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ของหมู่บ้าน และครอบครัว โดยการทำแผนที่ สำรวจ สังเกต และสัมภาษณ์ หลังจากการได้ข้อมูลของหมู่บ้านแล้วก็จะประชุมตัวแทนประชาชนกลุ่มต่าง ๆ และประชาชนผู้สนใจเพื่อร่วมมือกัน กำหนดปัญหา ความต้องการของหมู่บ้านและจัดลำดับความสำคัญเพื่อให้ได้ปัญหา ความต้องการที่แท้จริงขณะนี้ 1 ปัญหา

3) การวางแผนแก้ไขปัญหา ความต้องการของหมู่บ้านเป็นขั้นตอนที่นักศึกษาร่วมกับตัวแทนของประชาชนในการพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาลงมาจากศึกษาสาเหตุของปัญหาแล้ว และร่วมกันจัดทำแผน โครงการแก้ไขปัญหา และนักศึกษาเลือกโครงการย่อย 1 โครงการ เพื่อนำไปปฏิบัติในขั้นตอนต่อไป

4) การปฏิบัติงานเป็นขั้นตอนที่นักศึกษาลงมือปฏิบัติงานตามโครงการย่อย เพื่อแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน 1 โครงการ ซึ่งจะใช้เวลาปฏิบัติประมาณ 2-3 สัปดาห์ ซึ่งจะปฏิบัติงานทางด้านอนามัยแม่และเด็กและการวางแผนครอบครัว งานโภชนาการ งานอนามัยสิ่งแวดล้อม และปัญหาเจ็บป่วยต่าง ๆ ซึ่งมีกิจกรรมการปฏิบัติคือ การให้ความรู้เป็นรายครอบครัวและรายกลุ่ม การเยี่ยมครอบครัว การให้การดูแล ให้คำแนะนำปรึกษาเฉพาะทาง ส่งไปรับการรักษาต่อที่โรงพยาบาล ในกรณีที่มีปัญหาเกินความสามารถของสถานอนามัย

5) การประเมินผลหลังจากที่นักศึกษาได้ปฏิบัติงานตั้งแต่ขั้นตอนที่ 1 มา นักศึกษาก็จะทำการประเมินผลตามวิธีการที่กำหนดไว้ในแผนงาน /โครงการ และเน้นหนักในประสิทธิผลของโครงการย่อยที่นักศึกษาได้ปฏิบัติในขั้นตอนที่ 4

กระบวนการฝึกภาคสนามของนักศึกษาทั้ง 5 ขั้นตอนนี้ เป็นสิ่งกระตุ้นพฤติกรรม (stimulus object) ของประชาชนในหมู่บ้าน คือเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาตามแผนภูมิ (สุมันส์ จิตพิทักษ์, 2522) ดังนี้

สิ่งกระตุ้นพฤติกรรม → เจตคติ → พฤติกรรม

กระบวนการฝึกภาคสนามเป็นสิ่งกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความรู้ เจตคติ และแสดงความคิดเห็นออกมาได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการฝึกภาคสนามของนักศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2521-2522 ณ อำเภอสูงเนิน จังหวัด นครราชสีมา ของสุตา เชนรี และคณะ พบว่าหมู่บ้านซึ่งนักศึกษาเคยเข้าฝึกภาคสนามแล้วจะ ทราบข่าวมากกว่าหมู่บ้านที่นักศึกษาเข้าเป็นครั้งแรก กิจกรรมการบริการสาธารณสุขนั้นมี ประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว และกิจกรรมที่มีประโยชน์มากที่สุดคือ การบริการด้าน สุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและอันดับรองคือการรักษาพยาบาล เมื่อเปรียบเทียบระหว่างหมู่บ้านที่ นักศึกษาเคยเข้าฝึกแล้วกับหมู่บ้านซึ่งนักศึกษาเข้าฝึกเป็นครั้งแรก พบว่าหมู่บ้านที่นักศึกษาเคยเข้า ฝึกแล้ว ระบุว่าการรักษาพยาบาลมีประโยชน์มากเป็นอันดับแรก ส่วนหมู่บ้านที่เข้าฝึกครั้งแรกระบุ ว่า การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมมีประโยชน์เป็นอันดับแรก กิจกรรมที่เข้าร่วมกับนักศึกษาคือ เข้าร่วม ประชุมจัดนิทรรศการ สร้างถังน้ำและส่งเด็กเข้าประกวด ประชากรตัวอย่างเพศชายจะเข้าร่วม กิจกรรมมากกว่าหญิง ส่วนอายุไม่แตกต่างกัน แต่กิจกรรมทำความสะอาดหมู่บ้านจะเป็นกลุ่ม อายุ 15-29 ปี เป็นส่วนใหญ่ ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับบริการของนักศึกษา ประชากรตัวอย่าง ทั้งหมดยอมรับว่ากิจกรรมการบริการมีประโยชน์แก่ตนเองและครอบครัว บริการที่ได้รับมากที่สุดคือ คำแนะนำในการปรับปรุงสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม รองลงมาคือการเยี่ยมและให้คำแนะนำในการเลี้ยง ครอบครอง และส่วนใหญ่ยอมรับว่ามีความรู้ทางด้านสุขภาพเพิ่มขึ้น รู้สึกพอใจที่นักศึกษาเข้าฝึกภาคสนาม เนื่องจากได้รับความสะดวกในการรับบริการ ได้รับบริการหลาย ๆ ด้านและบริการฟรี เกี่ยว กับระยะเวลาในการฝึกงานเห็นว่าควรเพิ่มให้มากกว่า 6 สัปดาห์ ส่วนการดำรงชีวิตของนักศึกษา ขณะอาศัยอยู่ในหมู่บ้านเห็นว่าแต่งกายสะอาดเรียบร้อย ทันสมัย และส่วนใหญ่ต้องการให้นักศึกษา แต่งเครื่องแบบ ผลกระทบของการฝึกภาคสนามของนักศึกษาต่อการดำรงชีวิตของประชาชนพบว่า ส่วนใหญ่พอใจและไม่รบกวน ไม่เสียเวลาทำงาน ไม่กังวลในการต้อนรับนักศึกษา และต้องการให้ กลับไปฝึกงานอีก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นแบบ Discriptive survey เป็นข้อมูลการสำรวจข้อเท็จจริง และความคิดเห็นของประชาชนในท้องที่กิ่งอำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา ซึ่งนักศึกษาเข้าไปฝึกปฏิบัติงานตั้งแต่ปี 2524 เป็นต้นมา โดยจัดแบ่งหมู่บ้านออกเป็น 2 ประเภท คือ

- 1) หมู่บ้านใหม่ คือ หมู่บ้านซึ่งนักศึกษาพยาบาลเข้าฝึกปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2531 เป็นครั้งแรก
- 2) หมู่บ้านเก่า คือ หมู่บ้านซึ่งนักศึกษาพยาบาลเข้าฝึกปฏิบัติงานตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป ตั้งแต่ปีการศึกษา 2524 เป็นต้นมา

กิ่งอำเภอนาหม่อมมีพื้นที่ 4 ตำบล 28 หมู่บ้าน เดิมเป็นตำบลรวมอยู่ในอำเภอหาดใหญ่ และแยกเป็นกิ่งอำเภอนาหม่อมในปี พ.ศ. 2524 มีเขตติดต่อกับอำเภอจะนะ อำเภอหาดใหญ่ และอำเภอนาทวี มีถนนสายหาดใหญ่-ปัตตานีผ่าน ภายในอำเภอมีถนนดินลูกรังติดต่อกันถึงได้สะดวกทุกหมู่บ้าน ประชาชนประกอบอาชีพทำสวนยางพาราเป็นอาชีพหลัก ทุกครอบครัวมีส่วนผลไม้มือเป็นของตนเอง บางครอบครัวทำนาเพื่อเก็บข้าวไว้บริโภคเองในครอบครัว ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนมีความขยันขันแข็งในการประกอบอาชีพ มีการรวมกลุ่มกันเพื่อช่วยเหลือกันในด้านแรงงานในการทำสวนยาง และทุกหมู่บ้านจะมีการรวมกลุ่มช่วยเหลือกันในการพัฒนาหมู่บ้าน เช่น การขุดคูระบายน้ำ การปรับปรุงถนน เป็นต้น การฝึกภาคสนามของนักศึกษาจะมีกิจกรรมซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาหมู่บ้านเพิ่มจากงานพัฒนาสุขภาพตามหน้าที่หลักของวิชาชีพพยาบาลด้วย

ประชากรตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมายการศึกษาวิจัยนี้ คือ ประชาชนซึ่งอาศัยอยู่ในท้องที่กิ่งอำเภอนาหม่อม ซึ่งเป็นพื้นที่ฝึกภาคสนามของนักศึกษาพยาบาลตั้งแต่ปีการศึกษา 2524 ถึงปีการศึกษา 2531

การสุ่มตัวอย่าง

ในระดับหมู่บ้านใช้หมู่บ้านซึ่งนักศึกษาเข้าฝึกปฏิบัติงานตั้งแต่ปี 2524 จนถึงปีการศึกษา 2531 จำนวน 15 หมู่บ้าน และจัดแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ หมู่บ้านใหม่และหมู่บ้านเก่า

ในระดับครัวเรือนใช้วิธีการสุ่มโดยสุ่มแบบ Simple Random Sampling จากแผนที่ของหมู่บ้าน เลือก 1 ครัวเรือน วัน 2 ครัวเรือน จำนวนทั้งหมด 497 ครัวเรือน แล้วทำการสัมภาษณ์สมาชิกครัวเรือน 1 คน ซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัว หรือภรรยา หรือสมาชิกครอบครัวเรือนคนอื่นซึ่งมีอายุ 15 ปีขึ้นไป ยกเว้น

- 1) บุคคลพิการซึ่งไม่สามารถตอบแบบสัมภาษณ์ได้
- 2) อายุ 65 ปีขึ้นไป
- 3) บุคคลซึ่งไปประกอบอาชีพที่อื่นนอกเขตท้องที่กิ่งอำเภอนานกว่า 3 เดือน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ประชากรตัวอย่างด้วยแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการศึกษาวรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงในเนื้อหาจำนวน 3 คน แล้วนำไปทดลองใช้ในหมู่บ้านแห่งหนึ่งซึ่งนักศึกษาเคยเข้าฝึกภาคสนามก่อนปีการศึกษา 2529 จำนวน 30 ชุด เพื่อหาความเที่ยงตรงในเนื้อหา ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามจำนวน 28 ข้อ แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

- ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
- ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการฝึกภาคสนามของนักศึกษา
- ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการฝึกภาคสนามของนักศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองของกิ่งอำเภอนานหม่อม และผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านเพื่อขอเข้าสัมภาษณ์ประชากรตัวอย่างในหมู่บ้าน โดยใช้นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 เป็นผู้สัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ทำโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ฃณ ศูนย์คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำหรับวิธีการทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้คือ

1) สถิติพรรณนา วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทั่วไปของประชากรตัวอย่าง ซึ่งสรุปออกมาในรูปของการแจกแจงความถี่และอัตราร้อยละ

2) การศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในหมู่บ้านที่นักศึกษาเข้าฝึกภาคสนามเป็นครั้งแรกและเข้าศึกษา 2 ครั้งขึ้นไป ใช้สถิติ t-test และ X^2 -Test

ผลการศึกษาวิจัยจะเสนอในบทที่ 4 ต่อไป

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ส่วน คือ

1. ลักษณะทั่วไปของประชากรตัวอย่าง
2. ความคิดเห็นของประชากรตัวอย่างต่อกระบวนการฝึกภาคสนามของนักศึกษา

พยาบาล

3. ความคิดเห็นทั่วไปของประชากรตัวอย่างต่อการฝึกภาคสนามของนักศึกษา

พยาบาล

ลักษณะทั่วไปของประชากรตัวอย่าง

ประชากรตัวอย่างที่ทำการศึกษาครั้งนี้คือ หัวหน้าครอบครัวหรือภรรยา หรือตัวแทน ซึ่งมีอายุ 15 ปีขึ้นไป และไม่เกิน 65 ปี สามารถตอบแบบสัมภาษณ์ได้ อาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อนานกว่า 3 เดือนในช่วงเวลาที่นักศึกษาเข้าฝึกภาคสนาม 1 คน ต่อ 1 ครัวเรือน มีจำนวนทั้งสิ้น 497 ราย และได้แบ่งหมู่บ้านออกเป็น 2 กลุ่ม คือ หมู่บ้านซึ่งนักศึกษาเข้าฝึกภาคสนามเป็นครั้งแรกในปีการศึกษา 2531 ถือว่าเป็น "หมู่บ้านใหม่" และหมู่บ้านซึ่งนักศึกษาเข้าฝึกภาคสนามแล้ว 2 ครั้งขึ้นไป ถือว่าเป็น "หมู่บ้านเก่า" ทำการสุ่มตัวอย่างประชากรจากหมู่บ้านทั้ง 2 กลุ่ม โดยวิธี Simple Random Sampling จากแผนที่ของหมู่บ้าน ได้ประชากรตัวอย่างจากหมู่บ้านใหม่ จำนวน 175 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.21 และหมู่บ้านเก่าจำนวน 322 ราย คิดเป็นร้อยละ 64.79

1) เพศ จากการศึกษาคุณลักษณะของประชากรตัวอย่างพบว่า เป็นเพศชาย ร้อยละ 26.56 และเพศหญิงร้อยละ 73.44

2) อายุ กลุ่มอายุที่พบมากที่สุดคือ 35-39 ปี ร้อยละ 15.09 รองลงมาเป็นกลุ่มอายุ 30-34 ปี ร้อยละ 13.88 กลุ่มอายุ 45-49 ปี และกลุ่มอายุ 60-65 ปี จำนวนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 10.86 และ 10.26 กลุ่มอายุ 25-29 ปี และกลุ่มอายุ 50-54 ปี จำนวนเท่ากัน ร้อยละ 9.66 กลุ่มอายุ 40-44 ปี ร้อยละ 9.46 กลุ่มอายุ 20-24 ร้อยละ 9.05 กลุ่มอายุ 15-19 ปี น้อยที่สุดคือ ร้อยละ 3.82

3) ระดับการศึกษา พบว่ากลุ่มประชากรที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 (ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับก่อนปี พ.ศ. 2521) ร้อยละ 64.59 จบประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 9.25 และโดยส่วนรวมจบระดับประถมศึกษา ร้อยละ 73.84 มัธยมศึกษา ร้อยละ 10.86 สูงกว่าระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 4.43 และยังมีประชากรตัวอย่างอีกส่วนหนึ่งที่ไม่ได้รับการศึกษาคือ ร้อยละ 10.86

4) งานอาชีพ ประชากรตัวอย่างทำการเกษตรกรรมคือ ทำสวนยางพาราเป็นส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 85.31 ค้าขาย ร้อยละ 4.83 รับจ้างซึ่งเป็นการไปรับจ้างทำงานในเมือง หาดใหญ่ ร้อยละ 2.41 และรับราชการ ร้อยละ 2.41

5) การอาศัยอยู่ในหมู่บ้าน จากข้อกำหนดของการศึกษารึ้นว่าจะศึกษาในประชากรซึ่งอาศัยอยู่ในหมู่บ้านนานเกินกว่า 3 เดือนขึ้นไป และผลการศึกษาพบว่า ประชากรส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน 5 ปีขึ้นไป ร้อยละ 96.78 และร้อยละ 3.22 อาศัยอยู่น้อยกว่า 5 ปี ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่สมรสกับสมาชิกของหมู่บ้านนี้และย้ายเข้ามาอยู่ในหมู่บ้านด้วย

6) การมีตำแหน่งทางสังคมในหมู่บ้าน การช่วยงานของหมู่บ้านในส่วนรวมนั้นส่วนใหญ่ประชาชนจะร่วมมือกันช่วยเหลือตามแผนงานของหมู่บ้านเฉพาะกิจไป ในการศึกษารึ้นนี้กำหนดให้ การมีตำแหน่งทางสังคมในหมู่บ้านเป็นการช่วยงานของส่วนรวม พบว่าการมีตำแหน่งทางสังคมในหมู่บ้านของประชากรมีร้อยละ 25.15

รายละเอียดเกี่ยวกับคุณลักษณะทั่วไปของประชากรแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 อัตราส่วนร้อยละของลักษณะทั่วไปของประชากรตัวอย่าง

ลักษณะประชากรตัวอย่าง		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	132	26.56
	หญิง	365	73.44
รวม		497	100

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลักษณะประชากรตัวอย่าง		จำนวน	ร้อยละ
<u>อายุ (ปี)</u>	15-19	19	3.82
	20-24	45	9.05
	25-29	48	9.66
	30-34	69	13.88
	35-39	75	15.09
	40-44	47	9.46
	45-49	54	10.86
	50-54	48	9.66
	55-59	41	8.25
	60-65	51	10.26
	รวม	497	100
<u>การศึกษา</u>			
	ไม่ได้เรียน	54	10.86
	จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4	321	64.59
	จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6	46	9.25
	จบชั้นมัธยมศึกษา	54	10.86
	สูงกว่ามัธยมศึกษา	22	4.43
	รวม	497	100
<u>อาชีพ</u>			
	เกษตรกรรวม	424	85.31
	ค้าขาย	24	4.83
	รับจ้าง	12	2.41
	รับราชการ	12	2.41
	อื่น ๆ	25	5.03
	รวม	497	100

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลักษณะประชากรตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
<u>การอาศัยอยู่ในหมู่บ้าน</u>		
ต่ำกว่า 1 ปี	1	0.20
1-5 ปี	15	3.02
มากกว่า 5 ปี	481	96.78
รวม	497	100
<u>การมีตำแหน่งทางสังคมในหมู่บ้าน</u>		
ไม่มี	372	74.85
มี	125	25.15
ผู้ใหญ่วัย	8	6.40
กรรมการหมู่บ้าน	32	25.60
ผสส./อสม.	27	21.60
สมาชิกกลุ่มแม่บ้าน	31	24.80
สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์	22	17.60
อื่น ๆ	5	4.00
รวม	497	100

7) การใช้สถานบริการสุขภาพ ประชากรไทยสามารถที่จะแสวงหาบริการด้านสุขภาพได้อย่างอิสระตามความพอใจและสะดวก ในการศึกษาครั้งนี้พบว่า ประชากรยังคงเลือกใช้สถานบริการได้อย่างอิสระ การเดินทางไปรับบริการยังสถานบริการต่าง ๆ สะดวกพอ ๆ กับไปยังสถานอนามัย ดังนั้นจึงพบว่าส่วนใหญ่ประชากรจะไปรับบริการที่โรงพยาบาลทาดใหญ่หรือโรงพยาบาลสงขลาครินทร์ เนื่องจากเป็นสถานบริการที่มีบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะทางตรงกับความต้องการของตน คือ ร้อยละ 54.86 ในหมู่บ้านใหม่ และร้อยละ 64.60 ในหมู่บ้านเก่า การไปรับบริการที่สถานอนามัยจะรองลงมา คือ ร้อยละ 38.26 ในหมู่บ้านใหม่ และร้อยละ

61.80 ในหมู่บ้านเก่า ซื้อยาจากกองทุนยาหรือรับบริการจาก อสม. ร้อยละ 16.57 ในหมู่บ้านใหม่ และร้อยละ 38.82 ในหมู่บ้านเก่า นอกจากนี้ยังมีผู้ที่นิยมซื้อยารับประทานเอง โดยซื้อจากร้านขายยาในตลาดอำเภอหาดใหญ่ และร้านของชำในหมู่บ้าน ร้อยละ 29.14 และร้อยละ 5.17 ในหมู่บ้านใหม่ ร้อยละ 35.09 และร้อยละ 10.60 ในหมู่บ้านเก่า ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามการใช้สถานบริการสุขภาพ

สถานบริการสุขภาพ	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สถานีอนามัย	67	38.26	199	61.80	266	53.52
อสม. /กองทุนยา	29	16.57	125	38.82	154	30.98
ซื้อยาจากร้านของชำในหมู่บ้าน	10	5.71	34	10.60	44	8.85
ซื้อยาจากร้านขายยาในตลาดหาดใหญ่	51	29.14	113	35.09	164	33.00
คลินิกเอกชน	40	22.86	135	41.93	175	35.21
โรงพยาบาลหาดใหญ่ /โรงพยาบาลสงขลานครินทร์	96	54.86	208	64.60	304	61.17
สหกรณ์เภสัชกรรมของหมู่บ้าน	1	0.57	12	3.73	13	2.62

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการฝึกภาคสนาม

1) การรับทราบข่าวสารในกระบวนการฝึกภาคสนามนั้น อาจารย์ผู้รับผิดชอบประสานงานกับหน่วยงานของกิ่งอำเภอหนองมอ เป็นผู้ที่ติดต่อประสานงานโดยการสำรวจหมู่บ้านหรือกับเจ้าหน้าที่ของที่ว่าการกิ่งอำเภอและผู้นำหมู่บ้านแล้วจึงตัดสินใจกำหนดหมู่บ้านที่จะให้นักศึกษาเข้าฝึกภาคสนามเป็นปี ๆ ไป ก่อนจะถึงวันฝึกภาคสนามของนักศึกษาอาจารย์ผู้รับผิดชอบก็จะติดต่อแจ้งไปยังผู้นำหมู่บ้านทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมทั้งเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยตำบลให้แจ้งแก่หมู่บ้านอีกครั้งหนึ่ง แต่ก็ยังมีประชากรตัวอย่างบางส่วนที่ไม่ทราบข่าวการเข้าไปฝึกภาคสนามของนักศึกษาจนก่อนคือในหมู่บ้านใหม่ ร้อยละ 10.3 และหมู่บ้านเก่า ร้อยละ 29.8 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามการรับทราบข่าวการฝึกภาคสนามของนักศึกษา

การรับทราบข่าว	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทราบ	124	24.95	174	35.01	298	59.69
ไม่ทราบ	51	10.26	148	29.78	199	40.04
รวม	175	35.21	322	64.79	497	100.00

$$X^2 = 12.669 \quad \text{Significance at } 0.0005$$

2) ผู้แจ้งข่าวสาร ผู้แจ้งข่าวสารแก่ประชากรตัวอย่างเป็นคนแรกคือ ผู้นำชุมชนทั้งในหมู่บ้านใหม่และหมู่บ้านเก่า เนื่องจากขั้นตอนการแจ้งข่าวเจ้าหน้าที่ของสถานีอนามัยและอาจารย์ผู้ประสานงานก็จะแจ้งแก่ผู้นำชุมชนก่อน เพื่อให้แจ้งแก่ประชาชนในหมู่บ้านอีกชั้นหนึ่ง ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามแหล่งข่าวที่ได้รับทราบเกี่ยวกับการเข้าฝึกภาคสนามของนักศึกษา

แหล่งข่าว	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้นำชุมชน	45	22.61	136	68.34	181	90.95
เจ้าหน้าที่	6	3.02	12	6.03	18	9.05
รวม	51	25.63	148	74.37	199	100

$$X^2 = 0.252 \quad \text{Significance at } 0.6217$$

3) การรับทราบกิจกรรมการฝึกภาคสนามเมื่อเข้าฝึกปฏิบัติ เมื่อถามกิจกรรมของนักศึกษาที่จะเข้ามาปฏิบัติก็มีผู้ที่ทราบ ร้อยละ 7.44 ในหมู่บ้านใหม่และในหมู่บ้านเก่า เพียงร้อยละ 22.13 ยังมีผู้ไม่ทราบในหมู่บ้านใหม่ ร้อยละ 17.77 และหมู่บ้านเก่า ร้อยละ 42.86 และจากการทดสอบทางสถิติพบว่าความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมการปฏิบัติงานของนักศึกษาทั้ง 2 หมู่บ้าน ไม่มีความแตกต่างกัน ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามการรับรู้กิจกรรมการปฏิบัติงานของนักศึกษา

การรับรู้กิจกรรม	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทราบ	37	7.44	110	22.13	147	29.58
ไม่ทราบ	138	27.77	212	42.86	350	70.42
รวม	175	35.21	322	64.79	497	100

$$\chi^2 = 8.611 \quad \text{Significance at } 0.0035$$

รายละเอียดเกี่ยวกับกิจกรรมที่นักศึกษาเข้าฝึกปฏิบัตินั้น ทราบว่านักศึกษาให้บริการด้านสุขภาพอนามัย ร้อยละ 5.44 ในหมู่บ้านใหม่ ร้อยละ 8.16 ในหมู่บ้านเก่า บริการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 9.52 ในหมู่บ้านใหม่ และร้อยละ 31.29 ในหมู่บ้านเก่า กิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งได้แก่การสัมภาษณ์ตามบ้าน การทำแผนที่หมู่บ้านและกิจกรรมอื่น ๆ ร้อยละ 10 ในหมู่บ้านใหม่ และร้อยละ 35.37 ในหมู่บ้านเก่า และในการทดสอบทางสถิติพบว่า การรับทราบรายละเอียดเกี่ยวกับกิจกรรมในการฝึกภาคสนามของนักศึกษาทั้ง 2 หมู่บ้านไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติ ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามการรับรู้กิจกรรมของนักศึกษาซึ่งปฏิบัติในหมู่บ้าน

กิจกรรมที่รับรู้	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1) บริการสุขภาพ	8	5.44	12	8.16	20	13.61
2) บริการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	14	9.52	46	31.29	60	40.82
3) สัมภาษณ์ตามบ้าน ทำแผนที่ และอื่น ๆ	15	10.20	52	35.37	67	45.58
รวม	37	25.17	110	74.83	147	100

$$X^2 = 2.72 \quad \text{Significance at } 0.2558$$

4) กิจกรรมการฝึกภาคสนามซึ่งนักศึกษาปฏิบัติจริงตลอดระยะเวลาการฝึก เมื่อ นักศึกษาฝึกภาคสนามจริง นักศึกษาได้ปฏิบัติกิจกรรมจริง ๆ นั้นประชากรตัวอย่างได้รับทราบว่า ตลอดระยะเวลาการฝึกภาคสนามของนักศึกษาได้ไปสัมภาษณ์ตามบ้านมากที่สุดคือ ร้อยละ 15.59 รองลงมาคือ แนะนำการจัดบ้านที่ถูกสุขลักษณะ ร้อยละ 14.56 ประชุมชาวบ้าน/คณะกรรมการ หมู่บ้าน ร้อยละ 12.82 ทำแผนที่หมู่บ้าน ร้อยละ 9.64 จัดนิทรรศการและงานรื่นเริง ร้อยละ 8.21 ร่วมมือกับประชาชนสร้างส้วม ร้อยละ 7.69 ชั่งน้ำหนักและตรวจสุขภาพเด็ก ร้อยละ 7.59 เยี่ยมบ้านและให้การรักษาพยาบาล ร้อยละ 6.97 ให้บริการการวางแผนครอบครัวและ เยี่ยมบ้าน ดูแลหญิงตั้งครรภ์ มารดาหลังคลอดและทารก ร้อยละ 5.03 และ 3.69 ตามลำดับ สำหรับหมู่บ้านเก่า ได้รับทราบว่านักศึกษาจะไปสัมภาษณ์ตามบ้านมากที่สุดคือ ร้อยละ 13.55 แนะนำเรื่องการจัดบ้านที่ถูกสุขลักษณะ ร้อยละ 13.12 ประชุมชาวบ้านคณะกรรมการหมู่บ้าน ร้อยละ 11.73 ร่วมมือกับประชาชนสร้างส้วม ร้อยละ 10.29 ตรวจสุขภาพและให้การรักษาพยาบาล ร้อยละ 9.62 จัดนิทรรศการและงานรื่นเริง ชั่งน้ำหนักและตรวจสุขภาพเด็กเท่ากันคือ ร้อยละ 7.75 การเยี่ยมบ้านดูแลผู้ป่วย ร้อยละ 7.23 ทำแผนที่หมู่บ้าน ร้อยละ 6.89 บริการวางแผน ครอบครัวและเยี่ยมบ้านให้การดูแลหญิงตั้งครรภ์ หญิงหลังคลอดและทารก ร้อยละ 6.61 และ 4.83 ตามลำดับ และในการทดสอบทางสถิติ พบว่าการรับรู้ในรายละเอียดของกิจกรรมการปฏิบัติ งานของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม หมู่บ้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ดังตารางที่ 7 และ 8

ตารางที่ 7 อัตราส่วนร้อยละของประชากรตัวอย่างจำแนกตามการรับรู้ในกิจกรรมฝึกปฏิบัติงานจริงของนักศึกษา

กิจกรรมการปฏิบัติงานจริง ของนักศึกษา	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1) ทำแผนที่	94	9.64	144	6.89	238	7.77
2) ประชุมชาวบ้าน/คณะกรรมการหมู่บ้าน	125	12.82	245	11.73	370	12.08
3) สัมภาษณ์ตามบ้าน	152	15.59	283	13.55	435	14.20
4) ตรวจสอบสุขภาพและให้การรักษารักษาพยาบาล	68	6.97	201	9.62	269	8.78
5) ชั่งน้ำหนักและตรวจสอบสุขภาพเด็ก	74	7.59	215	7.75	236	7.70
6) สร้างส้วม	75	7.69	215	10.29	290	9.46
7) บริการวางแผนครอบครัว	49	5.03	138	6.61	187	6.10
8) แนะนำเรื่องการจัดบ้านที่ถูกสุขลักษณะ	142	14.56	274	13.12	416	13.58
9) จัดนิทรรศการและงานรื่นเริง	80	8.21	162	7.75	242	7.90
10) เยี่ยมบ้านให้การดูแลหญิงตั้งครรภ์หลังคลอดและทารก	36	3.69	101	4.83	137	4.47
11) เยี่ยมบ้านดูแลผู้ป่วย	69	7.08	151	7.23	220	7.18
12) อื่น ๆ	11	1.13	13	0.62	24	0.78

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการรับรู้กิจกรรมการฝึกปฏิบัติงานจริงของนักศึกษา

กิจกรรมการปฏิบัติงานจริง ของนักศึกษา	การรับรู้ของประชากรตัวอย่าง				T-Value
	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1) ทำแผนที่	0.5371	0.5	0.4472	0.498	1.92
2) ประชุมชาวบ้าน/คณะกรรมการหมู่บ้าน	0.7143	0.453	0.7609	0.427	-1.14
3) สัมภาษณ์ที่บ้าน	0.8686	0.339	0.8689	0.327	-0.33
4) ตรวจสอบสุขภาพและให้การ การรักษาพยาบาล	0.3886	0.489	0.6242	0.485	-5.15
5) ชั่งน้ำหนักและตรวจสอบสุขภาพ เด็ก	0.4229	0.495	0.5031	0.501	-1.72
6) สร้างส้วม	0.4286	0.496	0.6677	0.472	-5.22
7) บริการวางแผนครอบครัว	0.2800	0.450	0.4286	0.496	-3.39
8) แนะนำเรื่องการจัดบ้านที่ ถูกสุขลักษณะ	0.8114	0.392	0.8509	0.357	-1.11
9) จัดนิทรรศการ	0.4571	0.500	0.5031	0.501	-0.98
10) เยี่ยมบ้านดูแลหญิงมีครรภ์ หลังคลอดและเด็กทารก	0.2057	0.405	0.3137	0.465	-2.69
11) เยี่ยมบ้านดูแลผู้ป่วย	0.3943	0.490	0.4689	0.500	-1.61
รวม	6.028	3.748	6.7609	3.845	-2.06

5) การเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกภาคสนามของนักศึกษา ประชากรตัวอย่างเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกภาคสนามของนักศึกษา ร้อยละ 18.71 ในหมู่บ้านใหม่และร้อยละ 35.60 ในหมู่บ้านเก่า

บ้านเก่า ส่วนผู้ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ 16.50 ในหมู่บ้านใหม่และร้อยละ 29.18 ในหมู่บ้านเก่า ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 อัตราส่วนร้อยละของประชากรตัวอย่างที่เข้าร่วมกิจกรรมการปฏิบัติของนักศึกษา

การเข้าร่วมกิจกรรม	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เคย	93	18.71	177	35.61	270	54.33
ไม่เคย	82	16.50	145	29.18	227	45.67
รวม	175	35.21	322	64.79	497	100

$X^2 = 0.088$ Significance at 0.7648

กิจกรรมที่ประชากรตัวอย่างเข้าร่วมมากที่สุดคือ การเข้าร่วมกิจกรรมการแก้ปัญห
ของหมู่บ้าน ร้อยละ 16.30 ในหมู่บ้านใหม่และร้อยละ 28.90 ในหมู่บ้านเก่า กิจกรรมนี้ก็ได้แก่
การไปรับบริการในโครงการซึ่งนักศึกษาจัดบริการการรักษาพยาบาลตามปัญหาสุขภาพของตน การ
ไปเข้าร่วมกลุ่มเพื่อจัดนำกลุ่มสร้างส้วมชุมชนเวียน การไปชมนิทรรศการของนักศึกษา เป็นต้น รอง
ลงมาคือการชี้เขตให้นักศึกษาทำแผนที่หมู่บ้านและร่วมประชุมร้อยละ 3.30 และ 2.60 ในหมู่บ้าน
ใหม่ ส่วนหมู่บ้านเก่ากิจกรรมที่เข้าร่วมรองลงมาคือ ร่วมประชุมกับนักศึกษาและชี้เขตให้ทำแผนที่
ร้อยละ 4.10 และ 1.50 ผู้เข้าร่วมกิจกรรม 2 อย่างขึ้นไป คือร่วมประชุมและกิจกรรมการแก้
ปัญหา ร้อยละ 5.60 ในหมู่บ้านใหม่ ร้อยละ 17.00 ในหมู่บ้านเก่า ชี้เขตให้ทำแผนที่และร่วม
กิจกรรมแก้ไขปัญหามูลบ้านร้อยละ 1.90 ในหมู่บ้านใหม่ ร้อยละ 1.5 ในหมู่บ้านเก่า นอกจากนี้
ยังมีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 3 อย่างขึ้นไปคือ ชี้เขตให้นักศึกษาทำแผนที่ ร่วมประชุม และร่วมกิจกรรม
การแก้ไขปัญหามูลบ้าน ร้อยละ 4.10 ในหมู่บ้านใหม่ และร้อยละ 10.70 ในหมู่บ้านเก่า
ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่างจำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมการปฏิบัติงาน
ของนักศึกษา

กิจกรรมที่เข้าร่วม	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1) ชี้เขตให้นักศึกษาทำแผนที่หมู่บ้าน	9	3.30	4	1.50	10	3.70
2) เข้าร่วมประชุมกับนักศึกษา	7	2.60	11	4.10	18	6.70
3) ชี้เขตและร่วมประชุมกับนักศึกษา	2	0.70	5	1.90	7	2.70
4) เข้าร่วมกิจกรรมการแก้ปัญหาของหมู่บ้าน	44	16.30	78	28.90	122	45.2
5) ชี้เขตและเข้าร่วมกิจกรรมการแก้ปัญหาของหมู่บ้าน	5	1.90	4	1.50	9	3.30
6) เข้าร่วมประชุมและกิจกรรมการแก้ปัญหาหมู่บ้าน	15	5.60	46	17.00	61	22.60
7) ชี้เขต, เข้าร่วมประชุมและร่วมกิจกรรมแก้ปัญหา	11	4.10	29	10.70	40	14.80
รวม	93	34.40	117	65.60	270	100

6) การรับบริการการฝึกภาคสนามของประชากรตัวอย่างในการเข้าฝึกภาคสนามของนักศึกษานั้น ครอบครัวของประชากรตัวอย่างได้รับบริการจากการฝึกภาคสนาม คือ การสาธิตและแนะนำการจัดบ้านที่ถูกสุขลักษณะมากที่สุด ร้อยละ 21.53 รองลงมาคือการให้คำแนะนำปรับปรุงคุณภาพน้ำดื่ม ร้อยละ 21.33 การแนะนำการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัว ร้อยละ 14.08 การตรวจสอบสุขภาพและให้การรักษายาบาล ร้อยละ 9.05 แนะนำการปรุงอาหารที่มีคุณค่าแก่สมาชิกครอบครัว ร้อยละ 7.65 สร้างส้วม ร้อยละ 7.24 แนะนำการดูแลหญิงมีครรภ์ หญิงหลังคลอด และการเลี้ยงดูทารก ร้อยละ 1.81 และที่สำคัญคือการส่งไปรับการตรวจรักษาที่ถูกต้องที่โรงพยาบาลส่งชลาครินทร์และโรงพยาบาลหาดใหญ่ ร้อยละ 1.21 ในขณะที่หมู่บ้านเก่าก็ได้รับการสาธิตและแนะนำการจัดบ้านที่ถูกสุขลักษณะมากที่สุดคือ ร้อยละ 43.66 และรองลงมาคือการแนะนำการปรับปรุง

คุณภาพน้ำดื่ม ร้อยละ 37.83 การแนะนำการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัว ร้อยละ 24.75
 ตรวจสอบสุขภาพและให้การรักษายาบาล ร้อยละ 23.14 การปรุงอาหารที่มีคุณค่าแก่สมาชิกครอบครัว
 ร้อยละ 19.52 แนะนำการดูแลสุขภาพหลังคลอดและการเลี้ยงดูทารก ร้อยละ 7.44 การดูแลสุขภาพที่มี
 ครรภ์ ร้อยละ 7.24 การส่งต่อไปรับการรักษาพยาบาลที่ถูกต้อง ร้อยละ 1.00 และจากการทดสอบ
 พบว่าการเข้าร่วมกิจกรรมฝึกภาคสนามของนักศึกษาไม่มีความแตกต่างกันทั้ง 2 หมู่บ้าน ดังตาราง
 ที่ 11 และ 12

ตารางที่ 11 อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามการได้รับบริการการฝึกภาคสนาม
 ของนักศึกษา

กิจกรรมบริการ	การได้รับบริการของครอบครัว					
	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1) ตรวจสอบสุขภาพและให้การ รักษายาบาล	45	9.05	115	23.14	160	32.19
2) สร้างส้วม	36	7.24	123	24.75	159	31.99
3) สาธิตและแนะนำการจัด บ้านที่ถูกสุขลักษณะ	107	21.53	217	43.66	324	65.19
4) แนะนำการดูแลสุขภาพของ ตนเองและครอบครัว	70	14.08	147	29.58	217	43.66
5) แนะนำการดูแลสุขภาพที่มี ครรภ์	9	1.81	36	7.24	45	9.05
6) แนะนำการปรับปรุงอาหาร ที่มีและการดูแลสุขภาพ	9	1.81	37	7.44	46	9.25
7) แนะนำการปรุงอาหารที่มี คุณค่าแก่สมาชิกครอบครัว	38	7.65	97	19.52	135	27.16
8) บริการวางแผนครอบครัว	36	7.24	91	18.31	127	25.55
9) แนะนำปรับปรุงคุณภาพน้ำดื่ม	106	21.33	188	37.83	294	59.15
10) ส่งต่อไปรับการรักษาที่ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ / โรงพยาบาลหาดใหญ่	6	1.21	5	1.00	11	2.21

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการได้รับบริการการฝึกภาคสนามของนักศึกษา

กิจกรรมการฝึกภาคสนาม	การได้รับบริการของครอบครัว				T-Value
	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1) การตรวจสุขภาพและการ ให้การรักษาพยาบาล	0.2743	0.447	0.3292	0.471	-1.28
2) สร้างส้วม	0.2057	0.405	0.3727	0.484	-4.09
3) สาธิตและแนะนำการจัด บ้านที่ถูกสุขลักษณะ	0.6171	0.487	0.6770	0.468	-1.33
4) แนะนำการดูแลสุขภาพของ ตนเองและครอบครัว	0.4114	0.494	0.4752	0.500	-1.37
5) แนะนำการดูแลสุขภาพที่มี กรรมกร	0.0629	0.243	0.1180	0.323	-2.14
6) แนะนำหญิงคลอดและการ เลี้ยงดูทารก	0.0629	0.243	0.1304	0.337	-2.57
7) แนะนำการปรุงอาหารที่มี คุณค่าแก่สมาชิกครอบครัว	0.2400	0.428	0.2981	0.458	-1.41
8) บริการวางแผนครอบครัว	0.2000	0.401	0.2919	0.455	-2.32
9) แนะนำการปรับปรุงคุณภาพ น้ำดื่ม	0.6400	0.481	0.5932	0.492	-1.03
10) ส่งต่อไปรับการรักษาที่ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ / โรงพยาบาลหาดใหญ่	0.0057	0.076	0.0124	0.111	-0.08
รวม	7.5000	4.882	12.4545	3.882	-2.56

7) ประโยชน์ที่ครอบครัวได้รับจากกิจกรรมการฝึกภาคสนาม เมื่อถามถึงประโยชน์ที่ครอบครัวได้รับจากกิจกรรมการฝึกภาคสนามของนักศึกษา พบว่าในหมู่บ้านใหม่เห็นว่าการส่งต่อไปรับบริการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ หรือโรงพยาบาลหาดใหญ่มากที่สุด คือ ร้อยละ 34.00 รองลงมาคือการให้คำแนะนำในการดูแลสุขภาพของหญิงมีครรภ์ หญิงหลังคลอด และการเลี้ยงดูทารก ร้อยละ 33.40 แนะนำการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัว ร้อยละ 30.18 การสร้างส้วม ร้อยละ 27.97 การแนะนำการปรุงอาหารที่มีคุณค่าแก่สมาชิกครอบครัว ร้อยละ 26.76 การตรวจสุขภาพและให้การรักษาพยาบาล ร้อยละ 26.16 การแนะนำการปรับปรุงคุณภาพน้ำดื่ม ร้อยละ 13.88 และการสาธิตและแนะนำการจัดบ้านที่ถูกสุขลักษณะ ร้อยละ 13.78 ในขณะที่หมู่บ้านเก่าเห็นว่าการสาธิตและแนะนำการจัดบ้านที่ถูกสุขลักษณะมีประโยชน์มากที่สุด คือ ร้อยละ 43.66 คำแนะนำในการปรุงอาหารที่มีคุณค่าแก่สมาชิกครอบครัว ร้อยละ 41.25 การให้คำแนะนำในการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัว ร้อยละ 29.58 การสร้างส้วม ร้อยละ 24.75 การตรวจสุขภาพและให้การรักษาพยาบาล ร้อยละ 23.14 การบริการวางแผนครอบครัว ร้อยละ 18.31 การแนะนำหญิงมีครรภ์ หญิงหลังคลอดและการเลี้ยงดูทารก ร้อยละ 7.24 ปรับปรุงคุณภาพน้ำดื่ม ร้อยละ 1.21 การส่งต่อไปรับบริการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลสงขลานครินทร์หรือโรงพยาบาลหาดใหญ่ ร้อยละ 1.00 ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นต่อกิจกรรมซึ่งมีประโยชน์ต่อครอบครัว (ตอบได้หลายคำตอบ) N = 497

กิจกรรม	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1) ตรวจสอบสุขภาพและให้การ รักษาพยาบาล	130	26.16	115	23.14	245	49.30
2) สร้างส้วม	139	27.97	123	24.75	262	52.72
3) สาธิตและแนะนำการจัด บ้านที่ถูกต้องลักษณะ	68	13.68	217	43.66	285	57.34
4) แนะนำการดูแลสุขภาพของ ตนเองและครอบครัว	150	30.18	147	29.58	297	59.76
5) แนะนำการดูแลสุขภาพผู้มีครรภ์ หญิงหลังคลอดและการเลี้ยง ดูทารก	166	33.40	36	7.24	202	40.64
6) แนะนำการปรุงอาหารที่มี คุณค่าแก่สมาชิกครอบครัว บริการวางแผนครอบครัว	139	27.97	91	18.31	230	46.28
7) แนะนำการปรับปรุงคุณภาพน้ำดื่ม	69	13.88	6	1.21	75	15.09
8) ส่งต่อไปรับบริการที่ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ / โรงพยาบาลหาดใหญ่	169	34.00	5	1.00	174	35.01

8) ผลกระทบของการฝึกภาคสนามต่อครอบครัวและหมู่บ้าน ผลของการฝึกภาคสนามในแง่ของการพัฒนาความรู้ในการดูแลสุขภาพของตนเองและสมาชิกครอบครัว ประชากรตัวอย่างในหมู่บ้านใหม่ได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้น ร้อยละ 3-67 ได้รับความรู้เพิ่มปานกลาง 7-54 ได้รับความรู้เพิ่มน้อย 14-26 และไม่ได้รับเพิ่มขึ้นเลย ร้อยละ 8-26 และเช่นเดียวกันหมู่บ้านเก่ามีความเห็นได้ว่าได้รับความรู้เพิ่มขึ้นมาก ร้อยละ 4-28 ได้รับความรู้เพิ่มปานกลาง ร้อยละ 8-76 เพิ่มขึ้นน้อย ร้อยละ 23-22 และไม่ได้รับเพิ่มขึ้นเลย ร้อยละ 29-33 ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 อัตราส่วนร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามการได้รับความรู้เพิ่มเติมด้านสุขภาพ

การได้รับความรู้	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ได้รับเพิ่มขึ้นมาก	18	3.67	21	4.28	39	7.94
2. ได้รับเพิ่มปานกลาง	37	7.54	43	8.76	80	16.29
3. ได้รับเพิ่มน้อย	70	14.26	114	23.22	184	37.47
4. ไม่ได้รับเพิ่มเลย	44	8.26	144	29.33	188	38.29
รวม	169	34.40	322	65.58	491	100

หมายเหตุ มีผู้ไม่ตอบจำนวน 6 ราย $X^2 = 18.520$ significance at 0.0004

9) ความรู้สึกต่อการฝึกภาคสนามของนักศึกษาพยาบาล เมื่อถามถึงความรู้สึกเมื่อนักศึกษาเข้าไปฝึกภาคสนามในหมู่บ้านนั้น ส่วนใหญ่จะรู้สึกพอใจ คือ ร้อยละ 34.40 ในหมู่บ้านใหม่ และร้อยละ 64.60 ในหมู่บ้านเก่า มีเพียงร้อยละ 1.00 เท่านั้น ที่ไม่พอใจทั้งหมู่บ้านเก่าและหมู่บ้านใหม่ โดยให้เหตุผลว่า นักศึกษาเข้ามากระตุ้นให้ประชาชนมีการตื่นตัวในการพัฒนาหมู่บ้านร้อยละ 25.75 ได้รับคำแนะนำด้านสุขภาพตรงกับความต้องการ ร้อยละ 25.52 บริการสุขภาพฟรี ร้อยละ 17.93 มีบริการตรวจสุขภาพและรักษาพยาบาลในหมู่บ้านร้อยละ 15.40 มีความสะดวกในการรับบริการ ร้อยละ 10.34 และบริการของนักศึกษานั้นสามารถเป็นที่ปรึกษาเฉพาะบุคคลได้ ร้อยละ 1.15 ในหมู่บ้านใหม่ ส่วนหมู่บ้านเก่านี้ให้เหตุผลว่าได้รับคำแนะนำด้านสุขภาพตรงกับความต้องการ ร้อยละ 25.82 กระตุ้นให้ประชาชนตื่นตัวในการพัฒนา ร้อยละ 23.12 มีบริการการตรวจสุขภาพและการรักษาพยาบาลในหมู่บ้าน ร้อยละ 16.01 บริการสุขภาพฟรี ร้อยละ 15.48 มีความสะดวกในการรับบริการ ร้อยละ 14.10 และเป็นที่ปรึกษาเฉพาะบุคคล ร้อยละ 3.50 และเมื่อทดสอบทางสถิติพบว่าเหตุผลในความรู้สึกพอใจต่อการเข้าไปฝึกภาคสนามของนักศึกษานั้นไม่มีความแตกต่างกัน ดังตารางที่ 15, 16 และ 17

สำหรับประชากรตัวอย่างที่รู้สึกไม่พอใจต่อการฝึกภาคสนามของนักศึกษานั้นให้เหตุผลว่า นักศึกษาถามเรื่องส่วนตัวในการสัมภาษณ์ นักศึกษาไม่ให้การยกย่องเท่าที่ควรและบางคนพูดจาไม่สุภาพ

ตารางที่ 15 อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามความรู้สึกพอใจต่อการเข้าไปฝึก ภาคนามของนักศึกษา

ความรู้สึก	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พอใจ	171	34.40	321	64.60	492	99.00
ไม่พอใจ	4	0.80	1	0.20	5	1.00
รวม	175	35.20	322	64.80	497	100

$$\chi^2 = 2.67925 \quad \text{significance at } 0.1016$$

ตารางที่ 16 อัตราส่วนร้อยละของประชากรตัวอย่างจำแนกตามเหตุผลของความรู้สึกพอใจ (ตอบได้หลายคำถาม)

เหตุผล	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. มีบริการการตรวจสุขภาพ และการรักษาพยาบาลใน หมู่บ้าน	67	15.40	151	16.01	218	15.82
2. ได้รับบริการฟรี	78	17.93	146	15.48	224	16.26
3. มีความสะดวกในการรับบริการ	45	10.34	133	14.10	178	12.92
4. กระตุ้นให้ประชาชนตื่นตัวใน การพัฒนา	112	25.75	218	23.12	230	23.95
5. ได้รับคำแนะนำด้านสุขภาพ ตรงกับความต้องการ	111	25.52	244	25.82	355	25.76
6. เป็นที่ปรึกษาเฉพาะบุคคล	5	1.15	33	3.50	38	2.76
7. อื่น ๆ	17	3.91	18	1.91	35	2.54

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุผลของความรู้สึกลบใจต่อการเข้า
ฝึกภาคสนาม

เหตุผล	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		T-Value
	X	SD	X	SD	
1. มีบริการตรวจสอบสุขภาพและ การรักษาพยาบาลในหมู่บ้าน	.3829	.487	.4689	.500	-1.86
2. ได้รับบริการฟรี	.4457	.498	.4534	.499	-0.16
3. มีความสะดวกในการรับ บริการ	.2571	.438	.4130	.493	-3.26
4. กระตุ้นให้ประชาชนตื่นตัว ในการพัฒนา	.6400	.481	.6770	.468	-0.83
5. ได้รับคำแนะนำด้านสุขภาพ ตามที่ต้องการ	.6343	.483	.7578	.429	-2.83
6. เป็นที่ปรึกษาเฉพาะบุคคล	.0286	.167	.1025	.304	-3.50
7. อื่น ๆ	.8286	2.601	.5031	2.071	1.43
รวม	2.8343	2.823	3.118	2.891	-1.04

10) การรบกวนต่อการทำงานและเวลาประกอบอาชีพ ประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่
เห็นว่าไม่รบกวน คือ ร้อยละ 33.20 ในหมู่บ้านใหม่ และร้อยละ 62.37 ในหมู่บ้านเก่า ส่วนน้อย
เห็นว่ารบกวนคือ ร้อยละ 2.01 ในหมู่บ้านใหม่ และร้อยละ 2.41 ในหมู่บ้านเก่า ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามความเห็นต่อการรบกวนเวลา
งานและประกอบอาชีพ

ความคิดเห็น	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รบกวน	10	2.01	12	2.41	22	4.43
ไม่รบกวน	165	33.20	310	62.37	475	95.57
รวม	175	35.21	322	64.79	497	100

$\chi^2 = 0.641$ significance at 0.4289

ในกลุ่มประชากรตัวอย่างที่เห็นว่าการฝึกภาคสนามของนักศึกษา รบกวนเวลา
ทำงานและการประกอบอาชีพนั้น ได้ระบุดังกิจกรรมที่รบกวน คือ

1. การสัมภาษณ์ตามบ้าน
2. การทำแผนที่หมู่บ้าน
3. การเยี่ยมบ้าน
4. การจัดประชุม
5. การให้คำแนะนำเรื่องการสร้างส้วมและการจัดบ้านให้ถูกสุขลักษณะ

11) ความตรงต่อความต้องการของชุมชนต่อกิจกรรมของนักศึกษา ในการจัดกิจกรรม
บริการการฝึกภาคสนามของนักศึกษาจะจัดเป็นโครงการซึ่งเป็นปัญหาที่มีความสำคัญสูงสุดในขณะนั้น
เพียงโครงการเดียวซึ่งอาจจะไม่ตรงกับความต้องการของสมาชิกชุมชนทั้งหมด ร้อยละ 58.62
ตรงกับความต้องการ ร้อยละ 34 ตรงกับความต้องการบางส่วน และไม่ตรงกับความต้องการ
ร้อยละ 6.90 ในหมู่บ้านใหม่ ในขณะที่หมู่บ้านเก่าให้ความเห็นว่าตรงกับความต้องการ ร้อยละ
65.52 ตรงกับความต้องการบางส่วน ร้อยละ 29.12 และไม่ตรงกับความต้องการ ร้อยละ
5.33 จากทดสอบทางสถิติพบว่าทั้งสองหมู่บ้านมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 อัตราส่วนร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นต่อบริการของ นักศึกษาตรงกับความต้องการ

ความคิดเห็น	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตรงกับความต้องการทั้งหมด	102	58.62	209	65.52	311	63.03
ตรงกับความต้องการบางส่วน	60	34.48	93	29.12	153	31.03
ไม่ตรงกับความต้องการ	12	6.90	17	5.33	29	5.88
รวม	174	100.00	319	100.00	493	100.00

$\chi^2 = 2.35$ significance at 0.3090

ในกลุ่มประชากรที่ให้ความเห็นว่าบริการของนักศึกษาตรงกับความต้องการบางส่วนนั้น ได้ระบุกิจกรรมบริการส่วนที่ตรงกับความต้องการคือ ในหมู่บ้านใหม่เห็นว่าการให้คำแนะนำเรื่องการดูแลสุขภาพตรงกับความต้องการ ร้อยละ 11.11 การให้คำแนะนำในการจัดบ้านให้ถูกสุขลักษณะ ร้อยละ 11.11 และการตรวจสุขภาพและการรักษาพยาบาล ร้อยละ 1.31 ส่วนหมู่บ้านเก่าเห็นว่าการให้คำแนะนำเรื่องการจัดบ้านที่ถูกสุขลักษณะตรงกับความต้องการ ร้อยละ 20.26 การแนะนำเรื่องดูแลสุขภาพ ร้อยละ 3.27 การตรวจสุขภาพและรักษาพยาบาล ร้อยละ 1.31 ดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นต่อบริการที่ตรงกับความต้องการบางส่วน (เฉพาะส่วนที่ตรงกับความต้องการ)

บริการเฉพาะส่วนที่ตรงกับความต้องการ	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การให้คำแนะนำในเรื่องการดูแลสุขภาพ	17	11.11	5	3.27	22	14.38
2. การให้คำแนะนำเรื่องการจัดบ้านให้ถูกสุขลักษณะ	17	11.11	31	20.26	48	31.37
3. การตรวจสุขภาพและรักษาพยาบาล	2	1.31	2	1.31	4	2.61

12) บริการซึ่งเป็นความต้องการของหมู่บ้าน เมื่อถามถึงความต้องการบริการของนักศึกษาในการฝึกภาคสนามครั้งต่อไป บริการนั้นอาจจะเป็นบริการซึ่งซ้ำกับกิจกรรมเดิมที่เคยจัดบริการแล้วและกิจกรรมที่เห็นว่าควรจะจัดเพิ่มจากบริการที่เคยจัดแล้วพบว่า หมู่บ้านใหม่เสนอให้มีการแนะนำเรื่องการจัดบ้านให้ถูกสุขลักษณะ ร้อยละ 9.3 บริการทุกกิจกรรมตามที่เคยจัด ร้อยละ 8.65 ให้ขึ้นอยู่กับโครงการของนักศึกษาซึ่งผ่านความเห็นชอบของหมู่บ้าน ร้อยละ 6.60 ขึ้นอยู่กับความเห็นของประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 3.80 แนะนำการดูแลสุขภาพ ร้อยละ 3.00 ตรวจสุขภาพและให้การรักษาพยาบาล ร้อยละ 2.00 ร่วมกันพัฒนาหมู่บ้าน ร้อยละ 1.80 ส่วนหมู่บ้านเก่าได้เสนอว่าการจัดบริการนั้นให้ขึ้นอยู่กับความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 22.90 แนะนำเรื่องการจัดบ้านให้ถูกสุขลักษณะ ร้อยละ 11.70 ขึ้นอยู่กับโครงการของนักศึกษา ร้อยละ 10.30 บริการทุกกิจกรรมตามที่เคยจัด ร้อยละ 8.45 ตรวจสุขภาพและให้การรักษาพยาบาล 4.80 ร่วมกันพัฒนาหมู่บ้าน ร้อยละ 3.80 แนะนำการดูแลสุขภาพ 2.80 ดังรายละเอียดในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 อัตราส่วนร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามความต้องการบริการจากนักศึกษา ถ้าเข้ามาฝึกภาคสนามอีก (ทั้งใหม่และเก่า)

ความต้องการบริการจากนักศึกษา	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. แนะนำเรื่องการจัดบ้านให้ถูกสุขลักษณะ	46	9.30	58	11.70	104	20.90
2. แนะนำการดูแลสุขภาพ (การใช้ยา, หลีกเลี่ยงเครื่องดื่ม, การใช้บัตรสุขภาพ)	15	3.00	14	2.80	29	5.80
3. ตรวจสอบสุขภาพและให้การรักษาพยาบาล	10	2.00	24	4.80	34	6.80
4. ร่วมพัฒนาหมู่บ้าน	9	1.80	19	3.80	18	5.60
5. บริการทุกกิจกรรมที่เคยจัด	43	8.65	42	8.45	85	17.10
6. คุ้นอยู่กับความเห็นของประชาชนส่วนใหญ่	19	3.80	114	22.90	113	26.80
7. คุ้นอยู่กับโครงการของนักศึกษา	33	6.60	51	10.30	84	16.90
รวม	175	35.2	322	64.8	497	100.00

ความคิดเห็นทั่วไปของประชาชนต่อการฝึกภาคสนามของนักศึกษา

1) ความจำเป็นในการฝึกภาคสนามในชนบทของนักศึกษาพยาบาล ในการฝึกภาคปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลนอกเหนือจากการให้การดูแลผู้ป่วยในโรงพยาบาล ประชากรตัวอย่างได้ให้ความเห็นว่า การฝึกภาคสนามในชุมชนชนบทก็มีความจำเป็นเช่นเดียวกัน ร้อยละ 30.58 ไม่จำเป็น ร้อยละ 2.21 อยู่ในดุลยพินิจของคณะพยาบาลศาสตร์ ร้อยละ 2.41 ในหมู่บ้านใหม่ และในหมู่บ้านเก่า ร้อยละ 61.97 เห็นว่าจำเป็นมีเพียง ร้อยละ 1.41 เท่านั้นที่เห็นว่าไม่จำเป็น อยู่ในดุลยพินิจของคณะพยาบาลศาสตร์ ร้อยละ 1.41 จากการทดสอบทางสถิติพบว่าความเห็นระหว่างสองหมู่บ้านไม่มีความแตกต่างกัน ดังตารางที่ 22

ตารางที่ 22 อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นต่อความจำเป็นในการฝึกภาคสนามของนักศึกษา

ความคิดเห็น	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จำเป็น	152	30.58	308	61.97	460	92.56
2. ไม่จำเป็น	11	2.21	7	1.41	18	3.62
3. อยู่ในดุลยพินิจของคณะ พยาบาลศาสตร์	12	2.41	7	1.41	19	3.82
รวม	175	35.21	322	64.79	497	100

$$\chi^2 = 12.75 \quad \text{significance at } 0.0019$$

เหตุผลที่นักศึกษาพยาบาลจำเป็นต้องฝึกภาคสนามในชุมชนชนบทนั้น ประชากรตัวอย่างในหมู่บ้านใหม่ได้ให้ความเห็นว่า นักศึกษามีโอกาสในการให้ความรู้แก่ประชาชน ร้อยละ 15.00 ได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับความเป็นอยู่ของประชาชนในชนบท ร้อยละ 5.43 มีโอกาสช่วยพัฒนาหมู่บ้านโดยการกระตุ้นให้ประชาชนตื่นตัวในการพัฒนา ร้อยละ 3.26 ให้ความสะดวกแก่ประชาชนในการรักษาพยาบาล ร้อยละ 1.30 ส่วนหมู่บ้านเก่าเห็นว่า นักศึกษามีโอกาสให้ความรู้แก่ประชาชน ร้อยละ 30.22 ได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับความเป็นอยู่ของประชาชน ร้อยละ 16.08 ช่วยพัฒนาหมู่บ้าน ร้อยละ 4.57 ให้ความสะดวกแก่ประชาชนในการรักษาพยาบาล ร้อยละ 2.17 นอกจากนี้ยังมีผู้ที่ไม่สามารถระบุเหตุผลได้ ร้อยละ 8.04 ในหมู่บ้านใหม่ และร้อยละ 13.91 ในหมู่บ้านเก่า ดังตารางที่ 23

ตารางที่ 23 อัตราส่วนร้อยละของประชากรตัวอย่างจำแนกตามเหตุผลในความจำเป็นของการฝึกภาคสนามในหมู่บ้าน

เหตุผล	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ได้รับความประทับใจเกี่ยวกับ ความเป็นอยู่ของประชาชน	25	5.43	74	16.08	99	21.52
2. มีโอกาสให้ความรู้แก่ประชาชน	69	15.00	139	30.22	208	45.22
3. ช่วยพัฒนาหมู่บ้าน (ประชาชน ตื่นตัวในการพัฒนา)	15	3.26	21	4.57	36	7.83
4. ให้ความสะดวกแก่ประชาชน ในการรักษาพยาบาล	6	1.30	10	2.71	16	3.47
5. ไม่ระบุเหตุผล	37	8.04	64	13.91	101	21.95
รวม	152	33.04	308	66.96	460	100.00

ในกลุ่มประชากรซึ่งมีความเห็นว่านักศึกษาพยาบาลไม่จำเป็นต้องฝึกภาคสนาม
ในชนบทนั้น ให้เหตุผลว่าประชาชนดูแลตนเองได้ ร้อยละ 22.22 ไปรับการรักษาพยาบาลจาก
โรงพยาบาลเป็นประจำอยู่แล้ว ร้อยละ 16.66 ไม่เป็นประโยชน์จากการฝึกภาคสนามของ
นักศึกษาพยาบาล ร้อยละ 5.55 และไม่ระบุเหตุผล ร้อยละ 16.66 ในหมู่บ้านใหม่ ส่วนใน
หมู่บ้านเก่าให้เหตุผลว่า ประชาชนดูแลตนเองได้ ร้อยละ 16.66 คำแนะนำของศึกษานำไป
ปฏิบัติตามไม่ได้ ร้อยละ 11.11 ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลเป็นประจำอยู่แล้ว ร้อยละ 5.55
และไม่ระบุเหตุผล ร้อยละ 5.55 ดังรายละเอียดในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผลของความไม่จำเป็นในการฝึกภาคสนามในหมู่บ้าน

เหตุผล	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ประชาชนดูแลตนเองได้	4	22.22	3	16.66	7	38.88
2. ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาล อยู่แล้ว	3	16.66	1	5.55	4	22.22
3. คำแนะนำของนักศึกษานำไป ปฏิบัติไม่ได้	-	-	2	11.11	2	11.11
4. ไม่เห็นประโยชน์ของการฝึก ภาคสนาม	1	5.55	-	-	1	5.55
5. ไม่ระบุเหตุผล	3	16.66	1	5.55	4	22.22
รวม	11	61.09	7	38.87	18	100.00

2) การแต่งกายของนักศึกษา ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแต่งกายของนักศึกษา
พยาบาล หมู่บ้านใหม่ให้ความคิดเห็นว่า ควรแต่งเครื่องแบบนักศึกษาพยาบาล ร้อยละ 18.7
แต่งตามสบาย ร้อยละ 8.325 ส่วนหมู่บ้านเก่าเห็นว่าควรแต่งเครื่องแบบนักศึกษา ร้อยละ
40.6 แต่งกายตามสบาย ร้อยละ 16.0 เลือกแต่งกายตามกิจกรรมที่ปฏิบัติ ร้อยละ 8.7
คงรายละเอียดในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 อัตราส่วนร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นต่อการแต่งกาย
ของนักศึกษา

การแต่งกาย	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เครื่องแบบนักศึกษาพยาบาล	92	18.7	200	40.6	292	59.2
2. ตามสบาย	42	8.5	79	16.0	121	24.5
3. อื่น ๆ (ขึ้นอยู่กับกิจกรรม)	41	8.25	43	8.7	84	16.90
รวม	175	35.45	322	65.3	497	100.00

$$\chi^2 = 7.316 \quad \text{significance at } 0.625$$

ในกลุ่มประชากรที่ให้ความเห็นว่านักศึกษาควรแต่งกายด้วยเครื่องแบบนักศึกษา ให้เหตุผลว่า เมื่อพบกันก็จะทราบได้ทันทีว่าเป็นนักศึกษาพยาบาล ร้อยละ 17.46 เป็นที่เชื่อถือของประชาชน ร้อยละ 8.56 แสดงถึงความมีระเบียบวินัยของนักศึกษา ร้อยละ 5.82 ในหมู่บ้านใหม่ ส่วนหมู่บ้านเก่าเห็นว่า นักศึกษาควรแต่งกายด้วยเครื่องแบบนักศึกษา เพราะเมื่อพบก็จะทราบได้ทันทีว่าเป็นนักศึกษาพยาบาล ร้อยละ 25.34 เป็นที่เชื่อถือของประชาชน ร้อยละ 15.41 แสดงถึงความมีระเบียบวินัยของนักศึกษา ร้อยละ 8.56 ดังตารางที่ 26

ตารางที่ 26 อัตราส่วนร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผลของความคิดเห็นต่อการแต่งเครื่องแบบของนักศึกษาพยาบาล

เหตุผล	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เป็นที่เชื่อถือของประชาชน	25	8.56	45	15.41	70	23.97
2. ทราบได้ทันทีว่าเป็นนักศึกษาพยาบาล	51	17.46	74	25.34	125	42.80
3. แสดงถึงความมีระเบียบของนักศึกษา	17	5.82	25	8.56	42	14.38
4. อื่น ๆ	6	2.05	49	16.78	55	18.84
รวม	99	33.89	193	66.09	292	100.00

3) ความรู้สึกกังวลต่อการเข้าฝึกภาคสนามของนักศึกษา เมื่อถามถึงความกังวลของประชากรตัวอย่างในหมู่บ้านใหม่ ร้อยละ 33.80 และหมู่บ้านเก่า ร้อยละ 64.80 ไม่รู้สึกกังวล มีเพียงร้อยละ 1.40 ในหมู่บ้านใหม่ และร้อยละ 4.00 ในหมู่บ้านเก่าที่รู้สึกกังวล เนื่องจากต้องให้การต้อนรับและจัดหาที่พักระหว่างปฏิบัติงานในเวลากลางวัน

ตารางที่ 29 อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามความรู้สึกเป็นกังวลในการฝึกภาคสนามของนักศึกษา

ความรู้สึก	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กังวล	7	1.40	20	4.00	27	5.4
ไม่กังวล	168	33.80	302	64.80	470	94.6
รวม	175	35.2	322	64.8	497	100.00

$$\chi^2 = 0.691 \quad \text{significance at } 0.4056$$

4) การยอมรับว่าการฝึกภาคสนามของนักศึกษาเป็นการทำประโยชน์ให้แก่หมู่บ้าน การฝึกภาคสนามของนักศึกษานั้นสามารถที่จะทำประโยชน์ให้แก่หมู่บ้านได้ เช่นเดียวกัน ดังความเห็นของประชากรตัวอย่างในหมู่บ้านใหม่ ร้อยละ 33.2 และหมู่บ้านเก่า ร้อยละ 63.80 แต่ยังมีผู้ที่ให้ความเห็นว่าไม่ได้ทำประโยชน์ให้แก่หมู่บ้าน ร้อยละ 2.00 ในหมู่บ้านใหม่ และร้อยละ 1.00 ในหมู่บ้านเก่า ดังตารางที่ 28

ตารางที่ 28 อัตราส่วนร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นว่านักศึกษาทำประโยชน์ให้แก่หมู่บ้าน

การทำประโยชน์	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่ทำประโยชน์	10	2.00	5	1.00	15	3.00
2. ทำประโยชน์	165	33.20	317	63.80	482	97.00
รวม	175	35.20	322	64.80	497	100.00

$$\chi^2 = 5.361 \quad \text{significance at } 0.206$$

ผลกระทบต่อสุขภาพของสมาชิกครอบครัวนั้นส่วนใหญ่เห็นว่าผลกระทบต่อสุขภาพของครอบครัว คือ ร้อยละ 23.5 ในหมู่บ้านใหม่ และร้อยละ 47.7 ในหมู่บ้านเก่า ผู้ที่ให้ความเห็นว่าการฝึกภาคสนามไม่มีผลกระทบต่อสุขภาพโดยตรง ร้อยละ 11.7 ในหมู่บ้านใหม่ ร้อยละ 17.1 ในหมู่บ้านเก่า ดังตารางที่ 29

ตารางที่ 29 อัตราส่วนร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามผลกระทบต่อสุขภาพของครอบครัว

ผลกระทบต่อสุขภาพของครอบครัว	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่มี	58	11.70	85	17.10	143	28.80
2. มี	117	23.50	237	47.70	354	71.20
รวม	175	35.2	322	64.8	497	100.00

$$\chi^2 = 2.198 \quad \text{significance at } 0.1381$$

ผลกระทบของการฝึกภาคสนามที่มีต่อครอบครัวได้แก่สมาชิกเจ็บป่วยน้อยครั้งลง ร้อยละ 13.8 มีความรู้ในการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัวถูกหลักวิชาการมากขึ้น ร้อยละ 13.3 รู้แหล่งบริการสุขภาพมากขึ้น ร้อยละ 5.4 และสามารถดูแลสุขภาพสมาชิกครอบครัวเมื่อเจ็บป่วย ได้ถูกหลักวิชาการมากขึ้น ร้อยละ 0.6 ในหมู่บ้านใหม่ ส่วนหมู่บ้านเก่าเห็นว่าสมาชิกของครอบครัวเจ็บป่วยน้อยครั้งลง ร้อยละ 27.4 มีความรู้ในการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัวถูกหลักวิชาการมากขึ้น ร้อยละ 24.9 รู้แหล่งบริการสุขภาพมากขึ้น ร้อยละ 12.7 และดูแลสุขภาพของสมาชิกครอบครัวเมื่อเจ็บป่วยได้ถูกหลักวิชาการมากขึ้น ร้อยละ 2.00 ดังตารางที่ 30

ตารางที่ 30 อัตราร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามผลของการฝึกภาคสนามต่อครอบครัว

ผลของการฝึกภาคสนาม ต่อครอบครัว	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สมาชิกเจ็บป่วยน้อยครั้งลง	49	13.8	97	27.4	146	41.2
2. รู้แหล่งบริการสุขภาพมากขึ้น	19	5.4	45	12.7	64	18.1
3. มีความรู้ในการดูแลสุขภาพ ของตนเองและครอบครัว	47	13.3	88	24.9	135	38.1
4. ดูแลสมาชิกครอบครัวเมื่อ เจ็บป่วยได้ถูกหลักวิชาการ มากขึ้น	2	0.6	7	2.00	9	2.50
รวม	117	33.1	237	66.9	354	100.00

ความคิดเห็นต่อการฝึกภาคสนามของนักศึกษาว่าได้ก่อปัญหาให้แก่หมู่บ้านครอบครัว และประชากรตัวอย่างหรือไม่ ได้รับคำตอบว่าไม่มี ร้อยละ 99.20 แต่มีส่วนน้อยที่ได้ก่อให้เกิดปัญหาเป็นการส่วนตัวของสมาชิกหมู่บ้าน ร้อยละ 0.80 ปัญหาที่เกิดขึ้น คือไม่ต้องการคำแนะนำจากนักศึกษา ร้อยละ 0.40 นักศึกษาก็ดังขวางทางเดินขณะแบกของหนัก ร้อยละ 0.40 ดังตารางที่ 31

ตารางที่ 31 อัตราส่วนร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามปัญหาที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน จากการฝึกภาคสนามของนักศึกษา

ปัญหา	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีปัญหา	173	34.8	320	64.4	493	99.2
มีปัญหา						
1. ไม่ต้องการคำแนะนำ	2	0.4	-	-	2	0.40
2. นักศึกษาคิดขวางทาง เดินขณะแบกของหนัก	-	-	2	0.4	2	0.40
รวม	175	35.2	322	64.8	497	100.00

6) ความรู้สึกเมื่อนักศึกษาเสร็จสิ้นการฝึกภาคสนาม หลังจากเสร็จสิ้นการฝึกภาคสนามของนักศึกษาและนักศึกษาจากหมู่บ้านไปแล้วรู้สึกอย่างไร ในหมู่บ้านใหม่ ร้อยละ 25.8 รู้สึกคิดถึงอยากให้กลับไปเยี่ยม และร้อยละ 53.7 ในหมู่บ้านเก่า รู้สึกโล่งอก ร้อยละ 1.2 ทั้งในหมู่บ้านใหม่และหมู่บ้านเก่า ดังตารางที่ 32

ตารางที่ 32 อัตราส่วนร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามความรู้สึกเมื่อนักศึกษาออกจากหมู่บ้าน

ความรู้สึก	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. โล่งอก	6	1.20	6	1.20	12	2.40
2. คิดถึงอยากให้กลับไปเยี่ยม	128	25.80	267	53.70	395	79.50
3. อื่น ๆ	41	8.25	49	9.85	90	18.10
รวม	175	35.25	322	64.75	497	100.00

7) ความต้องการให้นักศึกษาเข้าไปฝึกภาคสนามซ้ำ หมู่บ้านใหม่ ร้อยละ 29.40 ต้องการให้เข้าไปฝึกภาคสนามซ้ำ และร้อยละ 61.20 ในหมู่บ้านเก่า ส่วนที่ไม่ต้องการให้เข้าไปฝึกภาคสนามซ้ำ ร้อยละ 1.4 ของหมู่บ้านใหม่ นอกจากนั้นให้ความเห็นว่าให้ทางสาธารณสุขอำเภอ และคณะพยาบาลศาสตร์ตัดสินใจเลือกเอง ร้อยละ 4.40 ในหมู่บ้านใหม่ และร้อยละ 3.60 ในหมู่บ้านเก่า ดังตารางที่ 33

ตารางที่ 33 อัตราส่วนร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามความต้องการให้นักศึกษาเข้าไปฝึกภาคสนาม

ความต้องการ	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ต้องการ	146	29.40	304	61.20	450	90.50
2. ไม่ต้องการ	7	1.40	-	-	7	1.40
3. สาธารณสุขอำเภอ และ คณะพยาบาลศาสตร์เลือก	22	4.40	18	3.60	40	8.00
รวม	175	35.20	322	64.80	497	100.00

8) การพักแรมในหมู่บ้านของนักศึกษา เนื่องจากการฝึกภาคสนามของนักศึกษา เดินทางไปกลับทุกวัน การศึกษาครั้งนี้ได้ถามถึงการพักแรมของนักศึกษาในหมู่บ้านได้รับความเห็นว่า ควรจะพักแรมในหมู่บ้าน ร้อยละ 17.50 ไม่ควร ร้อยละ 7.80 ขึ้นอยู่กับคณะพยาบาลศาสตร์ ร้อยละ 7.40 ให้กำนัน/ผู้ใหญ่บ้านตัดสินใจ ร้อยละ 0.4 ในหมู่บ้านใหม่ ส่วนหมู่บ้านเก่าเห็นว่า ควรพักแรมในหมู่บ้าน ร้อยละ 48.50 ไม่ควร ร้อยละ 7.80 ขึ้นอยู่กับคณะพยาบาลศาสตร์ ร้อยละ 8.00 ขึ้นอยู่กับกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 0.02 ดังตารางที่ 34

ส่วนเหตุผลควรและไม่ควรพักแรมในหมู่บ้าน ประชากรตัวอย่างในหมู่บ้านใหม่ได้ให้ความเห็นว่า ควรพักแรมในหมู่บ้านเพื่อจะได้สร้างความสนิทสนมกับประชาชน ร้อยละ 13.60 การบริการของนักศึกษาจะดีทั่วถึง ร้อยละ 3.20 เนื่องจากบางครอบครัวจะไปทำงานในสวนยางพาราทั้งวัน จะกลับมาถึงหมู่บ้านในตอนเย็นไม่สามารถรับบริการจากนักศึกษาได้ เพื่อความสะดวกในการร่วมกิจกรรมกับประชาชน ร้อยละ 3.60 นักศึกษาและประชาชนมีโอกาส

ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันมากขึ้น ร้อยละ 1.60 ส่วนประชากรตัวอย่างในหมู่บ้านเก่าให้ความเห็นว่านักศึกษาได้มีโอกาสสร้างความสนิทสนมกับประชาชน ร้อยละ 37.90 นักศึกษาได้ให้บริการได้ทั่วถึง ร้อยละ 4.90 เพื่อความสะดวกในการร่วมกิจกรรมกับประชาชน 6.80 นักศึกษามีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับประชาชนมากขึ้น ร้อยละ 8.40 เป็นการเพิ่มประสบการณ์แก่นักศึกษา ร้อยละ 3.90 และเหตุผลที่สำคัญคือนักศึกษามีโอกาสได้ติดตามผลงานของตนเอง ร้อยละ 0.30 ดังรายละเอียดในตารางที่ 35

สำหรับผู้ที่ให้ความเห็นว่าไม่ควรให้นักศึกษาพักแรมในหมู่บ้านนั้น ประชากรตัวอย่างในหมู่บ้านใหม่ ร้อยละ 34.62 เกรงว่าจะมีความยุ่งยากในเรื่องที่พัก ร้อยละ 8.97 เห็นว่าการเดินทางไปกลับก็สะดวกอยู่แล้ว และร้อยละ 5.12 เห็นว่าการจัดหาอาหารจะทำให้นักศึกษาต้องเสียเวลาในการทำงาน ส่วนหมู่บ้านเก่า ร้อยละ 34.62 เห็นว่าจะมีความยุ่งยากในเรื่องที่พัก ร้อยละ 11.54 เห็นว่าไปกลับสะดวกอยู่แล้ว และร้อยละ 2.56 เห็นว่าการจัดหาอาหารจะทำให้นักศึกษาเสียเวลาทำงาน ดังตารางที่ 36

ตารางที่ 34 อัตราส่วนร้อยละของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นต่อการพักแรมในหมู่บ้านของนักศึกษา

ความคิดเห็น	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรพักแรม	87	17.50	241	48.50	328	66.00
2. ไม่ควร	39	7.80	39	7.80	78	15.70
3. ขึ้นอยู่กับคณะพยาบาลศาสตร์	37	7.40	40	8.00	77	15.50
4. ขึ้นอยู่กับกำหนด / ผู้ใหญ่บ้าน	2	0.40	1	0.20	3	3.60
5. ไม่ออกความเห็น	10	2.00	1	0.20	11	2.20
รวม	175	35.2	322	64.8	497	100.00

ตารางที่ 35 อัตราส่วนร้อยละของประชากรตัวอย่างจำแนกตามเหตุผลในการให้นักศึกษาพักแรมในหมู่บ้าน

เหตุผล	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สร้างความสนิทสนมกับประชาชน	42	13.60	117	37.90	159	51.9
2. ให้บริการได้ทั่วถึง	10	3.20	15	4.90	25	8.1
3. เพื่อความสะดวกในการร่วมกิจกรรมกับประชาชน	11	3.60	21	6.80	32	10.4
4. มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับประชาชนมากขึ้น	5	1.60	26	8.40	31	10.0
5. เพิ่มประสบการณ์แก่นักศึกษา	-	-	12	3.90	12	3.9
6. นักศึกษาได้ติดตามผลงาน	-	-	1	0.03	1	0.3
7. อื่น ๆ	14	4.5	35	11.30	49	15.9
รวม	82	26.5	227	73.5	309	100.00

ตารางที่ 36 อัตราส่วนร้อยละของประชากรตัวอย่างจำแนกตามเหตุผลที่ไม่ควรให้นักศึกษาพักแรมในหมู่บ้าน

เหตุผล	หมู่บ้านใหม่		หมู่บ้านเก่า		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ยุ่งยากในเรื่องที่พัก	27	34.62	27	34.62	54	69.23
2. การจัดหาอาหารจะเสียเวลาในการทำงานของนักศึกษา	4	5.12	2	2.56	6	7.69
3. ไป-กลับสะดวกอยู่แล้ว	7	8.97	9	11.54	16	20.51
4. อื่น ๆ	1	1.28	1	1.28	2	2.56
รวม	39	50	39	50	78	100.00

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการฝึกภาคสนามของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าประชาชนได้รับประโยชน์หรือผลกระทบอย่างไรจากการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษา ในหมู่บ้านซึ่งนักศึกษาเข้าฝึกภาคสนามหลายครั้งกับการเข้าฝึกครั้งเดียว ประชาชนจะมีความเห็นแตกต่างกันหรือไม่ วัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เฉพาะคือ

- 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อกระบวนการฝึกภาคสนามของนักศึกษาพยาบาล
- 2) เพื่อศึกษาผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนที่ได้รับจากการฝึกภาคสนามของนักศึกษา
- 3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในหมู่บ้านที่นักศึกษาเข้าฝึกภาคสนามเป็นครั้งแรกและนักศึกษาเข้า 2 ครั้งขึ้นไป

ตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเป็นประชากรในเขตท้องที่กิ่งอำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา ทำการสุ่มแบบ Simple Random Sampling จากแผนที่ของหมู่บ้านได้ประชากรซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ อาศัยอยู่ในหมู่บ้านซึ่งนักศึกษาเคยฝึกภาคสนามตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป จำนวน 322 คน และหมู่บ้านซึ่งนักศึกษาเข้าไปฝึกภาคสนามครั้งเดียว จำนวน 175 คน รวมทั้งสิ้น 497 คน และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) ข้อมูลทั่วไป
 - 1.1) หมู่บ้าน
หมู่บ้านซึ่งนักศึกษาเคยเข้าฝึกภาคสนามครั้งเดียว กำหนดให้เป็นหมู่บ้านใหม่ หมู่บ้านซึ่งนักศึกษาเข้าฝึกภาคสนาม 2 ครั้งขึ้นไป กำหนดให้เป็นหมู่บ้านเก่า
 - 1.2) คุณลักษณะทั่วไปของประชากร
ประชากรตัวอย่างที่ทำการศึกษา หมู่บ้านใหม่ ร้อยละ 35.21 และหมู่บ้านเก่า ร้อยละ 64.79 เพศชาย ร้อยละ 26.56 เพศหญิง ร้อยละ 73.44 กลุ่มอายุ 35-39 ปี มากที่สุด ร้อยละ 15.09 รองลงมา กลุ่มอายุ 30-34 ปี ร้อยละ 13.88 ระดับการ

ศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา คือร้อยละ 73.84 งานอาชีพทำสวนยางพารา ร้อยละ 85.31 อาศัยอยู่ในหมู่บ้านนานกว่า 5 ปี ร้อยละ 97.78 และมีตำแหน่งทางสังคมในหมู่บ้าน (กรรมการหมู่บ้าน ผสส./อสม. สมาชิกกลุ่มแม่บ้าน ฯลฯ) ร้อยละ 25.15

1.3) การใช้สถานบริการสุขภาพ

ประชากรในท้องถิ่นที่ทำการศึกษา เลือกใช้บริการสุขภาพในสถานบริการต่าง ๆ ได้ตามความพอใจ ส่วนใหญ่จะไปรับบริการที่โรงพยาบาลหาดใหญ่ หรือโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ เนื่องจากเป็นโรงพยาบาลระดับโรงพยาบาลศูนย์ สามารถให้บริการในปัญหาสุขภาพที่มีความสลับซับซ้อนได้ และมีความสะดวกในการเดินทางพอ ๆ กับสถานอนามัย แต่ในกรณีเจ็บป่วยเล็กน้อยก็จะไปรับบริการที่สถานอนามัย ช้อยาจากกองทุนยา หรืออาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการฝึกภาคสนาม

2.1) การเตรียมชุมชน

การรับทราบข่าวสารก่อนการฝึกภาคสนามของนักศึกษา ประชากรส่วนใหญ่รับทราบข่าวสารก่อนร้อยละ 59.96 (หมู่บ้านใหม่ ร้อยละ 24.95 และหมู่บ้านเก่า ร้อยละ 35.01) ผู้แจ้งข่าวสารคือผู้นำชุมชน

การรับทราบกิจกรรมที่นักศึกษาจะเข้าไปปฏิบัติ ส่วนใหญ่จะไม่ทราบ คือร้อยละ 70.42 (หมู่บ้านใหม่ ร้อยละ 27.77 หมู่บ้านเก่า ร้อยละ 42.86) ส่วนที่ทราบก็จะระบุได้ว่านักศึกษาเข้าไปสัมภาษณ์ตามบ้าน ให้บริการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม และบริการสุขภาพ

2.2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติของนักศึกษา

เมื่อนักศึกษาเข้าไปฝึกปฏิบัติงานจริง ประชากรตัวอย่างได้รับทราบกิจกรรมตลอดระยะเวลาการฝึกภาคสนาม กิจกรรมซึ่งประชากรตัวอย่างรับทราบมากที่สุดคือการสัมภาษณ์ตามบ้าน รองลงมาคือการให้คำแนะนำเรื่องการจัดบ้านที่ถูกสุขลักษณะ การประชุมคณะกรรมการหมู่บ้านและชาวบ้าน ประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา และกิจกรรมที่เข้าร่วมมากที่สุดคือ กิจกรรมการแก้ปัญหาของหมู่บ้าน รองลงมาคือการเข้าร่วมประชุมกับนักศึกษา

บริการที่ประชากรตัวอย่างได้รับมากที่สุดคือ การสาธิตและแนะนำการจัดบ้านที่ถูกสุขลักษณะ (หมู่บ้านใหม่ ร้อยละ 21.53 หมู่บ้านเก่า ร้อยละ 43.6) รองลงมาคือการแนะนำการปรับปรุงคุณภาพน้ำดื่ม การดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัว การตรวจสุขภาพและการรักษาพยาบาล และการสร้างส้วม

ประโยชน์ที่ครอบครัวได้รับจากกิจกรรมการฝึกภาคสนามของนักศึกษาในหมู่บ้านใหม่ให้ความเห็นว่า การที่นักศึกษาได้ให้การช่วยเหลือในการส่งไปรับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลสงขลานครินทร์หรือโรงพยาบาลหาดใหญ่มีประโยชน์มากที่สุด รองลงมาคือ การให้คำแนะนำแก่หญิงมีครรภ์ หลังคลอด และการเลี้ยงดูทารก และการแนะนำการดูแลสุขภาพของครอบครัว ส่วนหมู่บ้านเก่ามีความเห็นว่า การสาธิตและการแนะนำการจัดบ้านที่ถูกสุขลักษณะมีประโยชน์มากที่สุด รองลงมาคือการแนะนำการดูแลสุขภาพของครอบครัว และการสร้างส้วม

ผลกระทบของการฝึกภาคสนามต่อครอบครัวและหมู่บ้าน ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาในแง่ของการพัฒนาความรู้ความสามารถของประชากรตัวอย่างในการดูแลสุขภาพของสมาชิกและครอบครัว ส่วนใหญ่จะให้ความเห็นว่าได้รับความรู้เพิ่มขึ้นน้อย คือ ร้อยละ 14.26 ในหมู่บ้านใหม่ และร้อยละ 23.22 ในหมู่บ้านเก่า

ความรู้สึกรู้สึกต่อการเข้าฝึกภาคสนามของนักศึกษา ส่วนใหญ่จะรู้สึกพอใจ (ร้อยละ 34.4 ในหมู่บ้านใหม่ และร้อยละ 64.60 ในหมู่บ้านเก่า) และให้เหตุผลว่านักศึกษาเข้าไปกระตุ้นให้ประชาชนมีการตื่นตัวในการพัฒนาหมู่บ้าน ได้รับคำแนะนำทางด้านสุขภาพตรงตามที่ต้องการ และมีบริการด้านสุขภาพฟรี แต่ยังมีส่วนน้อยที่รู้สึกไม่พอใจ เนื่องจากเห็นว่าการสัมภาษณ์นั้นถามเรื่องส่วนตัวและไม่ให้การยกย่องเท่าที่ควร

การรบกวนต่อการทำงานและเวลาประกอบอาชีพ ส่วนใหญ่เห็นว่าการฝึกภาคสนามของนักศึกษาไม่รบกวน (คือหมู่บ้านใหม่ ร้อยละ 33.20 และหมู่บ้านเก่า ร้อยละ 62.37) แต่ยังมีผู้ให้ความเห็นว่ารบกวน คือร้อยละ 2.01 ซึ่งระบุกิจกรรมได้คือ การสัมภาษณ์ตามบ้าน การทำแผนที่ การเยี่ยมบ้าน การจัดการประชุม การแนะนำให้สร้างส้วม และการจัดบ้านให้ถูกสุขลักษณะ

การจัดกิจกรรมบริการของนักศึกษาตรงกับความต้องการของสมาชิกชุมชนหรือไม่นั้น ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ตรงกับความต้องการ (ร้อยละ 58.62 ในหมู่บ้านใหม่ และร้อยละ 65.52 ในหมู่บ้านเก่า) ตรงกับความต้องการบางส่วน และมีเพียงร้อยละ 5.88 เท่านั้นที่ไม่ตรงกับความต้องการบริการ

ความต้องการบริการของหมู่บ้านในกิจกรรมการฝึกภาคสนามครั้งต่อไป กิจกรรมบริการจะเป็นกิจกรรมที่ซ้ำกับกิจกรรมเดิม หรือเห็นว่าควรจัดเพิ่มเติมจากที่เคยจัดแล้ว หมู่บ้านใหม่เสนอว่า ควรจะแนะนำการจัดบ้านที่ถูกสุขลักษณะเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือ ให้จัดกิจกรรมเหมือนเดิม และเป็นกิจกรรมที่ผ่านความเห็นชอบของหมู่บ้าน ส่วนหมู่บ้านเก่า การจัดกิจกรรมนั้นให้ขึ้นอยู่กับความต้องการของประชาชนเป็นส่วนใหญ่

2.3) ความคิดเห็นทั่วไปต่อการฝึกภาคสนาม

ความจำเป็นในการฝึกภาคสนามของนักศึกษาในหมู่บ้าน ประชากร ตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่ามีค่าจำเป็น (หมู่บ้านใหม่ ร้อยละ 30.58 และหมู่บ้านเก่า ร้อยละ 61.97) เพื่อให้ศึกษามีโอกาสได้เรียนรู้ความเป็นอยู่ของประชาชน ให้ความรู้แก่ประชาชน ช่วยกระตุ้นให้ประชาชนตื่นตัวในการพัฒนาหมู่บ้าน แต่ยังมีบางส่วนที่เห็นนักศึกษาไม่จำเป็นต้องฝึกงานในหมู่บ้าน ให้เหตุผลว่า ประชาชนสามารถดูแลตนเองได้ และคำแนะนำของนักศึกษา นำไปปฏิบัติไม่ได้

ความรู้สึกเป็นกั่วงวลต่อการเข้าฝึกภาคสนามของนักศึกษา ส่วนใหญ่ จะไม่รู้สึกกั่วงวล (หมู่บ้านใหม่ ร้อยละ 33.80 และหมู่บ้านเก่า ร้อยละ 64.80)

การยอมรับต่อประโยชน์ของการฝึกภาคสนามของนักศึกษา ประชากร ตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าการฝึกภาคสนามนั้นได้ทำประโยชน์ให้แก่หมู่บ้าน (ร้อยละ 33.20 ในหมู่บ้านใหม่ และร้อยละ 63.80 ในหมู่บ้านเก่า)

ผลของการฝึกภาคสนามต่อครอบครัว ประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่ ให้ความเห็นว่ามีผลต่อสุขภาพของสมาชิกครอบครัว (ร้อยละ 23.50 ในหมู่บ้านใหม่ และร้อยละ 47.70 ในหมู่บ้านเก่า) และผลที่เกิดขึ้นคือ สมาชิกเจ็บป่วยน้อยครั้งลง มีความรู้ในการดูแลสุขภาพของตนเอง และครอบครัวถูกหลักวิชาการมากขึ้น และรู้แหล่งบริการสุขภาพมากขึ้น

ความรู้สึกเมื่อเสร็จสิ้นการฝึกภาคสนามของนักศึกษา ประชากร ตัวอย่างให้ความเห็นว่า รู้สึกคิดถึงอยากให้กลับไปเยี่ยมอีกเป็นส่วนใหญ่ (คือร้อยละ 25.80 ในหมู่บ้านใหม่ และร้อยละ 53.70 ในหมู่บ้านเก่า) และต้องการให้นักศึกษาเข้าไปฝึกภาคสนามอีก (ร้อยละ 29.40 ในหมู่บ้านใหม่ และร้อยละ 61.20 ในหมู่บ้านเก่า)

การพักผ่อนในหมู่บ้านของนักศึกษา ประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ควรพักผ่อนในหมู่บ้าน (ร้อยละ 17.50 ในหมู่บ้านใหม่ และร้อยละ 48.50 ในหมู่บ้านเก่า) โดยให้เหตุผลว่า มีโอกาสสร้างความสนิทสนมกับประชาชนได้มากขึ้น มีความสะดวกในการเข้าร่วมกิจกรรมกับประชาชน และสามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึง แต่ยังมีประชากรบางส่วนเห็นว่า ไม่ควรพักผ่อนในหมู่บ้าน เนื่องจากมีความยุ่งยากในเรื่องการจัดหาที่พักและการจัดเตรียมอาหาร ทำให้เสียเวลาในการปฏิบัติงาน

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการฝึกภาคสนามของนักศึกษาพยาบาล ทั้งกระบวนการฝึกภาคสนาม และผลที่ประชาชนได้รับในส่วนกระทบต่อสุขภาพของบุคคล ครอบครัว และหมู่บ้านโดยส่วนรวม ความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของเจตคติของประชากรตัวอย่างที่มีต่อการฝึกภาคสนามของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งการศึกษาได้กำหนดเป็นความคิดเห็นต่อกระบวนการฝึกของนักศึกษา และผลประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึก

ความคิดเห็นต่อกระบวนการฝึกภาคสนามนั้น จากการศึกษาพบว่า การเตรียมชุมชนยังไม่ดีพอ ประชาชนเพียงแต่รับทราบว่าจะมีนักศึกษาเข้ามาฝึกภาคสนามในหมู่บ้าน และรับทราบจากผู้นำหมู่บ้าน (ผู้ใหญ่บ้าน หรือคณะกรรมการหมู่บ้าน) เท่านั้น ส่วนใหญ่จะไม่ทราบรายละเอียดในกิจกรรมของนักศึกษา บอกได้เพียงแต่ว่านักศึกษาจะเข้าไปสัมภาษณ์ตามบ้าน และทำแผนที่หมู่บ้าน และจากการทดสอบทางสถิติก็พบว่าทั้ง 2 หมู่บ้าน ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากการติดต่oprสานงานของคณะพยาบาลศาสตร์ ติดต่อย่าง เป็นทางการเพียงอย่างเดียว โดยการติดต่อผ่านเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยในตำบลนั้น ๆ และผู้นำหมู่บ้าน มิได้มีการประชาสัมพันธ์ลงไปถึงระดับครัวเรือนในหมู่บ้าน

เมื่อนักศึกษาเข้าไปฝึกภาคสนามจริง ๆ กิจกรรมที่ประชาชนรับทราบคือการไปสัมภาษณ์ตามบ้าน การให้คำแนะนำในด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การแนะนำให้จัดบ้านเรือนให้ถูกสุขลักษณะ การประชุมประชาชนหรือคณะกรรมการหมู่บ้าน เนื่องจากภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุขศาสตร์ได้นำแนวทางการสาธารณสุขมูลฐาน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตมาใช้ในกระบวนการฝึกภาคสนาม ตั้งแต่ขั้นตอนการศึกษาชุมชน การวางแผน การดำเนินการแก้ไขปัญหา และการประเมินผล และประชาชนผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมการฝึกภาคสนามก็จะเข้าร่วมในขั้นตอนการดำเนินการแก้ไขปัญหานั้นเป็นส่วนใหญ่ เพื่อรับบริการในกิจกรรมการฝึกภาคสนามของนักศึกษา เพราะถือว่ากิจกรรมอื่นเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านเป็นผู้รับผิดชอบ

ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า กิจกรรมฝึกภาคสนามนั้นมีประโยชน์ต่อครอบครัวของเขา และกิจกรรมที่ให้ประโยชน์มากที่สุดเป็นกิจกรรมซึ่งมีผลต่อการปรับปรุงสุขภาพของบุคคลโดยตรง คือการช่วยเหลือในการส่งไปรับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลศูนย์ (โรงพยาบาลหาดใหญ่ และโรงพยาบาลสงขลานครินทร์) ซึ่งสามารถแก้ไขปัญหการเจ็บป่วยที่ซับซ้อน เพราะประชาชนจะยอมรับว่าเจ็บป่วยและแสวงหาบริการเมื่อไม่สามารถประกอบอาชีพได้แล้ว รองลงมาคือกิจกรรมซึ่งให้การดูแลสุขภาพตั้งแต่ครรภ์และหลังคลอด การดูแลสุขภาพของสมาชิกครอบครัว

ครัว แต่ในหมู่บ้านเท่านั้นเห็นว่า กิจกรรมปรับปรุงสิ่งแวดล้อมนั้นให้ประโยชน์ต่อครอบครัวมากกว่า ทั้งนี้เป็นผลจากการได้รับความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับระบบนิเวศน์วิทยาจากการฝึกภาคสนามของในครั้งก่อน ๆ ประชาชนเข้าใจถึงอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมต่อสุขภาพมากกว่าหมู่บ้านใหม่ การให้คำแนะนำในการปรุงอาหารที่มีคุณค่า และการดูแลสุขภาพของสมาชิกครอบครัว มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่เห็นว่ากิจกรรมการส่งต่อไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลหากใหญ่/โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ มีประโยชน์ต่อครอบครัว

ผลกระทบของการฝึกภาคสนามต่อครอบครัวและหมู่บ้านนั้น การประเมินด้วยการสัมภาษณ์ประชาชนวิธีเดียวกันแก่การสรุปผล เพราะผลที่ได้นั้นมีผลที่มุ่งมันจะให้เกิดขึ้น และผลที่เกิดขึ้นโดยมิได้ตั้งใจ ผลจากการศึกษาครั้งนี้เป็นผลที่ได้ในแง่ของการพัฒนาความรู้ในการดูแลสุขภาพของตนเอง และสมาชิกครอบครัว ส่วนใหญ่จะได้รับเพิ่มจากเดิมน้อย เนื่องจากความจริงทางด้านการศึกษาที่สื่อสารมากขึ้น ประชาชนในหมู่บ้านสามารถได้รับความรู้เพิ่มเติมจากโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และเอกสารจากหน่วยงานต่าง ๆ มาก แต่โดยส่วนรวมแล้วเห็นว่าการฝึกภาคสนามของนักศึกษาพยาบาลนั้นได้ทำประโยชน์ให้แก่หมู่บ้าน ทั้งหมู่บ้านเก่าและหมู่บ้านใหม่ ซึ่งสังเกตได้จากสมาชิกครอบครัวเจ็บป่วยน้อยครั้งลง มีความรู้ในการดูแลสุขภาพที่ถูกหลักวิชาการมากขึ้น และรู้แหล่งบริการด้านสุขภาพอนามัยมากขึ้น

ความรู้สึกของประชาชนต่อกรฝึกภาคสนามนั้น ส่วนใหญ่พอใจทั้งหมู่บ้านเก่าและหมู่บ้านใหม่ โดยให้เหตุผลว่านักศึกษาเข้าไปกระตุ้นให้เกิดตื่นตัวในการพัฒนาหมู่บ้าน ได้รับคำแนะนำด้านสุขภาพตรงกับความต้องการ และมีบริการสุขภาพบริการถึงบ้านโดยการเยี่ยมบ้านของนักศึกษา รวมทั้งการบริการฟรีด้วย และการฝึกภาคสนามของนักศึกษานั้น มิได้รับกวนเวลาในการทำงานและการประกอบอาชีพ เนื่องจากนักศึกษาได้เลือกเวลาประกอบกิจกรรมในช่วงบ่าย หลังจากที่เสร็จสิ้นภาระกิจในการทำสวนยางแล้ว และการฝึกภาคสนามมีเพียงช่วงเวลา 6 สัปดาห์ต่อปีเท่านั้น

กิจกรรมการฝึกภาคสนามของนักศึกษานั้นส่วนใหญ่จะตรงกับความต้องการของประชาชน เนื่องจากภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุขได้นำเอาทฤษฎีการสาธารณสุขมูลฐานไปใช้ในการฝึกภาคสนาม ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการทุกขั้นตอน ส่วนที่ไม่ตรงกับความต้องการนั้นยังมีอยู่บ้าง ตามความคิดเห็นของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย

ความต้องการของหมู่บ้านในกิจกรรมบริการของนักศึกษา (เป็นกิจกรรมที่เคยจัดบริการและบริการที่ยังไม่เคยจัด) ประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ควรจัดตามความคิดเห็นของประชาชนส่วนใหญ่ด้วย ดังเช่นที่เคยปฏิบัติมาคือ มีการประชุม กำหนดปัญหา/ความต้องการของหมู่บ้านแล้ววางแผนดำเนินการร่วมกับประชาชนและคณะกรรมการหมู่บ้าน นอกจากนี้ก็ได้

เสนอกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การแนะนำเรื่องการจัดบ้านที่ถูกสุขลักษณะ การดูแลสุขภาพ และการดูแลสุขภาพหญิงมีครรภ์ การเลี้ยงดูเด็ก เป็นต้น

การฝึกภาคสนามในชุมชนชนบทนั้น ประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่ยังมีความเห็นว่าเป็น จำเป็น ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการให้ความรู้แก่ประชาชนนอกโรงพยาบาล ได้เรียนรู้ความเป็นอยู่ที่แท้จริงของประชาชน และมีส่วนช่วยกระตุ้นให้ประชาชนมีความตื่นตัวในการพัฒนาหมู่บ้าน และในการฝึกภาคสนามนั้นเป็นว่าควรแต่งกายด้วย เครื่องแบบนักศึกษาพยาบาล เพื่อแสดงถึงความมีระเบียบวินัยของนักศึกษา เป็นที่เชื่อถือของประชาชน

การเข้าไปฝึกภาคสนามของนักศึกษาในหมู่บ้านนั้น ประชากรส่วนใหญ่ไม่ได้รู้สึกเป็น กังวลและไม่ได้ออกให้เกิดปัญหาขึ้นในหมู่บ้าน และเมื่อเสร็จสิ้นการฝึกภาคสนามแล้วก็คิดถึงอยากให้ กลับไปเยี่ยมอีก ทั้งหมู่บ้านเก่าและหมู่บ้านใหม่ และเมื่อถามถึงความต้องการให้นักศึกษาเข้าไปฝึก ภาคสนามซ้ำอีกหรือไม่ ส่วนใหญ่ต้องการและบางส่วนก็ให้คณะพยาบาลศาสตร์และสำนักงาน สาธารณสุขอำเภอเป็นผู้คัดเลือก เกี่ยวกับการพักแรมในหมู่บ้านส่วนใหญ่เห็นว่าควรพักแรมใน หมู่บ้านเพื่อจะได้สร้างความสนิทสนมกับประชาชนมากกว่าที่เป็นอยู่ การบริการของนักศึกษาจะได้ ครอบคลุมถึงประชาชนซึ่งไปทำงานในสวนยางพารา ซึ่งอยู่ห่างจากหมู่บ้านและกลับบ้านในตอนเย็น ด้วย เพื่อความสะดวกในการร่วมกิจกรรมกับประชาชนมากขึ้น และได้ติดตามผลงานได้มากขึ้น

ข้อ เ ส น อ แ น ะ

1) การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเฉพาะความเห็นของประชาชนเท่านั้น ส่วนใหญ่จะพอใจกับการฝึกภาคสนามของนักศึกษา ความคิดเห็นส่วนใหญ่จะออกมาในทางที่ดี แต่ การพัฒนาจะตื่นตัวเฉพาะช่วงเวลาที่นักศึกษาเข้าไปฝึกภาคสนามเท่านั้น เจ้าหน้าที่ในระดับตำบล และระดับอำเภอเข้าไปติดตามผลน้อยมาก เนื่องจากมีงานประจำที่ล้นมืออยู่แล้ว ทำให้โครงการ ต่าง ๆ ของนักศึกษาขาดการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ ในการตัดสินใจนำไปใช้เพื่อประกอบการ พิจารณาเลือกพื้นที่ฝึกภาคสนามของภาควิชาควรได้ศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ประกอบด้วย

2) การฝึกภาคสนาม ควรจะได้เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พักแรมในหมู่บ้าน เพื่อ ได้เรียนรู้พฤติกรรมของประชาชนในสังคม (หมู่บ้าน) มากขึ้น เพื่อจะได้นำไปเป็นพื้นฐานในการ บริการพยาบาลในสถาบันบริการสุขภาพได้ดีขึ้น

3) การเตรียมหมู่บ้านเพื่อรับการฝึกภาคสนามของนักศึกษาพยาบาล ควรจะได้มี การติดต่อประสานงานลงไปในระดับครัวเรือนของหมู่บ้านด้วย เช่น อาจารย์เข้าไปแจ้งแก่หมู่บ้าน ล่วงหน้าในการประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน เป็นต้น

4) การทำวิจัยครั้งต่อไป ควรจะศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องด้วย เพื่อที่จะส่งผลให้การฝึกภาคสนามมีผลต่อการพัฒนาหมู่บ้านอย่างจริงจัง

บรรณานุกรม

- กาญจน์ สีห์โสภณ และคณะ (2530) "ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลสาธารณสุขเกี่ยวกับ
การจัดบริการสุขภาพในชุมชน" พยาบาลสาร 4(1), 53-57.
- จำเนียร ช่วงโชติ วิจิตพาณี เจริญขวัญ และจิตรา วสุวานิช (2522) การทดสอบทาง
จิตวิทยา กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2531) ประมวลการสอนรายวิชาการพยาบาล
สาธารณสุข (629-481) เอกสารอค์สำเนา.
- ชูกา จิตพิทักษ์ (2526) พฤติกรรมศาสตร์เบื้องต้น สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ลออ หุตางกูร (2523) จรรยาสำหรับพยาบาล กรุงเทพฯ : อักษรไทย.
- สมหวัง หิรัยานุวัฒน์ นิคม ตั้งคะพิภพ (2528) "การประเมินผลกระทบ" การศึกษาแห่งชาติ
20 (1), 41-46.
- สิวลี ศิวีไล (2528) จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล มหาสารคาม : ปริทัศน์การพิมพ์.
- สุภา เชนรี จรรยา เสียงเสนาะ และสมจิต ปทุมมานนท์ (2529) "ความคิดเห็นของ
ประชาชนต่อการฝึกปฏิบัติงานภาคสนามของนักศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล" สาธารณสุขศาสตร์ 16(1), 57-72.
- Anne Anastasi (1982) Psychological testing (5th ed.) New York : Collier
Macmillan Publishers.

ภาคผนวก

ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุขศาสตร์
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90112

มกราคม 2532

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงในเนื้อหาของแบบสอบถาม

เรียน รศ.ไชแสง ชวศิริ

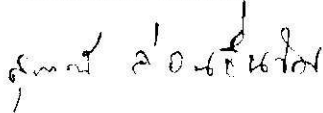
ดิฉัน นางสาวณิ อ่อนชื่นจิตร อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุขศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของประชาชนต่อการฝึกภาคสนามของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์" โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ

- 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อกระบวนการฝึกภาคสนามของนักศึกษาพยาบาล
- 2) เพื่อศึกษาผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนที่ได้รับจากการฝึกภาคสนามของนักศึกษา
- 3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในหมู่บ้านที่นักศึกษาเข้าฝึกภาคสนามเป็นครั้งแรก และนักศึกษาเข้าฝึก 2 ครั้งขึ้นไป

จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความตรงในเนื้อหาของแบบสอบถาม ทั้งนี้ดิฉันจะขอรับแบบสอบถามคืนในวันที่ 30 เดือนมกราคม 2532

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวณิ อ่อนชื่นจิตร)

ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุขศาสตร์
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90112

มกราคม 2532

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงในเนื้อหาของแบบสอบถาม

เรียน ผศ.ดร.เพิ่มศิริ นิติมานพ

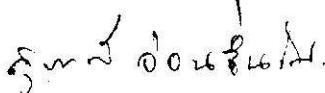
ดิฉัน นางสาวภาณี อ่อนชื่นจิตร อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุขศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของประชาชนต่อการฝึกภาคสนามของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์" โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ

- 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อกระบวนการฝึกภาคสนามของนักศึกษาพยาบาล
- 2) เพื่อศึกษาผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนที่ได้รับจากการฝึกภาคสนามของนักศึกษา
- 3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในหมู่บ้านที่นักศึกษาเข้าฝึกภาคสนามเป็นครั้งแรก และนักศึกษาเข้าฝึก 2 ครั้งขึ้นไป

จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความตรงในเนื้อหาของแบบสอบถาม ทั้งนี้ดิฉันจะขอรับแบบสอบถามคืนในวันที่ 30 เดือนมกราคม 2532

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวภาณี อ่อนชื่นจิตร)

ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุขศาสตร์
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90112

มกราคม 2532

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงในเนื้อหาของแบบสอบถาม

เรียน ผศ.วรรณิ์ จันทร์สว่าง

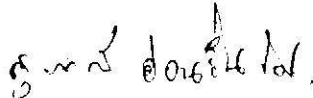
ดิฉัน นางสาวภาณี อ่อนชื่นจิตร อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุขศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของประชาชนต่อการฝึกภาคสนามของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์" โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ

- 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อกระบวนการฝึกภาคสนามของนักศึกษาพยาบาล
- 2) เพื่อศึกษาผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนที่ได้รับจากการฝึกภาคสนามของนักศึกษา
- 3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในหมู่บ้านที่นักศึกษาเข้าฝึกภาคสนามเป็นครั้งแรก และนักศึกษาเข้าฝึก 2 ครั้งขึ้นไป

จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความตรงในเนื้อหาของแบบสอบถาม ทั้งนี้ดิฉันจะขอรับแบบสอบถามคืนในวันที่ 30 เดือนมกราคม 2532

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวภาณี อ่อนชื่นจิตร)

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการฝึกภาคสนามของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อหมู่บ้าน..... หมู่ที่.....

บ้านเลขที่.....

ผู้สัมภาษณ์.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

เวลา..... น. ถึง น.

คำชี้แจง

- 1) แบบสอบถามมีจำนวน 28 ข้อ 9 หน้า
- 2) แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน
 - ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์
 - ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการฝึกภาคสนามของนักศึกษา
 - ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของนักศึกษา
- 3) ผู้เขียนเครื่องหมาย x ลงในช่อง [] หน้าข้อความที่ได้รับจากการสัมภาษณ์
- 4) ให้เติมข้อความซึ่งเป็นคำตอบลงในช่องว่างให้สมบูรณ์
- 5) คำถามทุกข้อต้องมีคำตอบ เว้นข้อใดมิได้
- 6) ให้ถามผู้ที่อายุระหว่าง 15-65 ปีขึ้นไป สามารถให้ข้อมูลได้ และต้องอยู่ในหมู่บ้านตลอดระยะเวลาที่นักศึกษาเข้าฝึกปฏิบัติ

เฉพาะเจ้าหน้าที่
เลขที่แบบสอบถาม

1. ข้อมูลส่วนตัว

- 1) อายุของผู้ให้สัมภาษณ์.....ปี
- 2) เพศ
- [] ชาย
- [] หญิง
- 3) ท่านเรียนหนังสือจบชั้นใด
- [] ไม่ได้เรียน
- [] ป. 1-4
- [] ป. 1-6 (7)
- [] ชั้นมัธยมศึกษา (ม. 1-6, ม.ศ. 1-5)
- [] สูงกว่า
- 4) ท่านมีตำแหน่งทางสังคมในหมู่บ้านหรือไม่
- [] ไม่มี
- [] มี
- [] กรรมการหมู่บ้าน
- [] ผสส./อสม.
- [] สมาชิกกลุ่มแม่บ้าน
- [] สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์
- [] กรรมการกลุ่มอื่น.....
- [] ระบุ.....

[] [] []

1 2 3

[] []

4 5

[]

6

[]

7

[]

8

- 5) ท่านมีอาชีพอะไร []
- [] เกษตรกรรม (ทำสวนยาง ทำนา เลี้ยงไก่)
- [] ค้าขาย
- [] รับจ้าง
- [] รับราชการ
- [] อื่น ๆ ระบุ.....
- 6) ท่านอาศัยอยู่ในหมู่บ้านมานานเท่าใด []
- [] ต่ำกว่า 1 ปี
- [] 1-5 ปี
- [] มากกว่า 5 ปี
- 7) เมื่อมีปัญหาสุขภาพครอบครัวของท่านใช้บริการที่ใด [] []
- (ตอบได้หลายคำตอบ)
- [] สถานีอนามัยตำบล
- [] อสม./กองทุนยา
- [] ชื่อยาจากร้านของชำในหมู่บ้าน
- [] ชื่อยาจากร้านขายยาในตลาดขนาดใหญ่
- [] คลินิกเอกชน
- [] โรงพยาบาลสงขลานครินทร์/โรงพยาบาล
หาดใหญ่
- [] สหกรณ์ประจำหมู่บ้าน
- [] อื่น ๆ ระบุ.....

[]
10[]
11[] []
12 13

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการฝึกภาคสนาม

8) ท่านทราบว่านักศึกษาจะเข้ามาฝึกปฏิบัติงานในหมู่บ้านท่าน
ก่อนหรือไม่

[]
14

[] ไม่ทราบ (ตอบข้อ 10)

[] ทราบ

[] จากใครเป็นคนแรก

[] ผู้ใหญ่บ้าน /คณะกรรมการหมู่บ้าน

[] ผสส. /อสม.

[] เจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำบล

[] เพื่อนบ้าน

[] อาจารย์จากคณะพยาบาลศาสตร์

[] อื่น ๆ ระบุ

9) ท่านรู้สึกอย่างไรเมื่อทราบว่าจะมีนักศึกษาเข้ามาฝึกงานใน
หมู่บ้าน

[] พอใจ เพราะ

[] []
16 17

[] ไม่พอใจ เพราะ

[] []
18 19

[] อื่น ๆ ระบุ

10) ท่านทราบก่อนหรือไม่ว่านักศึกษาจะเข้ามาทำกิจกรรมอะไรบ้าง

[]
20

[] ไม่ทราบ

[]
21

[] ทราบ ระบุ

[]
22

1.

[]
23

2.

3.

4.

5.

11) ขณะที่นักศึกษาเข้ามาฝึกปฏิบัติงานจริง นักศึกษาทำกิจกรรม

ใดบ้าง (ตลอดระยะเวลาฝึก)

กิจกรรม

..... ทำแผนที่	[]
..... ประชุมชาวบ้าน / คณะกรรมการหมู่บ้าน	24 []
..... สัมภาษณ์ตามบ้าน เรื่องต่าง ๆ	25 []
..... ตรวจสอบสภาพและให้การรักษาพยาบาล	26 []
..... ชั่งน้ำหนักและตรวจสอบสุขภาพเด็ก	27 []
..... สร้างส้วม	28 []
..... บริการวางแผนครอบครัว	29 []
..... แนะนำการจัดบ้านที่ถูกสุขลักษณะ	30 []
..... จัดนิทรรศการ และจัดงานรื่นเริง	31 []
..... เยี่ยมบ้านให้การดูแลหญิงตั้งครรภ์ หญิงหลังคลอด	32 []
..... และเด็กทารก	[]
..... เยี่ยมบ้าน ดูแลผู้ป่วย	33 []
..... อื่น ๆ ระบุ	34 []
	35

12. ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมการปฏิบัติงานนักศึกษาหรือไม่

[]	ไม่เคย	
[]	เคยโปรดระบุกิจกรรม กิจกรรมอะไรบ้าง	[]
..... 1)	ชี้เขตให้ทำแผนที่	36
..... 2)	ประชุมเพื่อกำหนดปัญหา ทำแผนแก้ปัญหา	[]
..... 3)	เข้าร่วมกิจกรรมการแก้ปัญหาของหมู่บ้าน เช่น เข้ารับการอบรมสร้างส้วม จัดบ้านสาธิต เป็นต้น	37
..... 4)	อื่น	

13) ครอบครัวของท่านเคยได้รับการอะไรจากนักศึกษา

กิจกรรม	เคย	ไม่เคย	
ตรวจสอบสุขภาพและให้การรักษาพยาบาล.....	[] 38
สร้างส้วม.....	[] 39
สาธิตและแนะนำการจัดบ้านที่ถูกสุขลักษณะ.....	[] 40
แนะนำการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัว.....	[] 41
แนะนำการดูแลหญิงมีครรภ์.....	[] 42
แนะนำการดูแลหญิงหลังคลอดและการเลี้ยงดูทารก.....	[] 43
แนะนำการปรุงอาหารที่มีคุณค่าแก่สมาชิกครอบครัว.....	[] 44
บริการวางแผนครอบครัว.....	[] 45
แนะนำการปรับปรุงคุณภาพน้ำดื่ม.....	[] 46
ส่งต่อไปรับบริการที่โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ / โรงพยาบาล หาดใหญ่.....	[] 47
อื่น ๆ ระบุ.....	[] 48

14) กิจกรรมบริการอะไรบ้างที่ท่านหรือบุคคลในครอบครัวได้รับและคิดว่ามีประโยชน์กับครอบครัวของท่าน กรุณาระบุตามลำดับประโยชน์ที่ได้รับ

กิจกรรม	ลำดับที่
ส่งต่อไปรับการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ / โรงพยาบาลหาดใหญ่.....	[] 49
การตรวจสุขภาพและรักษาพยาบาล.....	[] 50
สร้างส้วม.....	[] 51
สาธิตและแนะนำการจัดบ้านที่ถูกต้องลักษณะ.....	[] 52
แนะนำการดูแลสุขภาพของตนเองและสมาชิกครอบครัว.....	[] 53
แนะนำการดูแลสุขภาพหญิงมีครรภ์.....	[] 54
แนะนำการดูแลสุขภาพหลังคลอด และการเลี้ยงดูทารก.....	[] 55
แนะนำการปรุงอาหารที่มีคุณค่าแก่สมาชิกครอบครัว.....	[] 56
บริการวางแผนครอบครัว.....	[] 57
แนะนำการปรับปรุงคุณภาพน้ำดื่ม.....	[] 58
อื่น ๆ ระบุ.....	[] 59

15) ท่านคิดว่าการฝึกภาคสนามของนักศึกษาทำให้ท่านและสมาชิก

ในครอบครัวได้รับความรู้ด้านสุขภาพเพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างไร

[]
60

[] ได้รับเพิ่มมากขึ้น

[] ได้รับเพิ่มปานกลาง

[] ได้รับเพิ่มน้อย

[] ไม่ได้รับเพิ่มเลย

- 16) ท่านรู้สึกอย่างไรเมื่อนักศึกษาเข้ามาฝึกปฏิบัติงานในหมู่บ้านของท่าน []
61
- [] พอใจ เหตุผล..... []
62
..... มีบริการด้านการตรวจสอบสุขภาพและรักษา
พยาบาลในหมู่บ้าน []
63
..... ได้รับความสะดวกในการไปรับบริการ []
64
..... กระตุ้นให้ประชาชนตื่นตัวในการพัฒนาหมู่บ้าน []
65
..... ได้รับคำแนะนำด้านสุขภาพตามที่ต้องการรู้ []
66
..... เป็นที่ปรึกษาเฉพาะบุคคล []
67
..... อื่น ๆ ระบุ..... []
68
- [] ไม่พอใจ เหตุผล..... []
69
1)..... []
70
2)..... []
71
3)..... []
72
- 17) การปฏิบัติงานของนักศึกษารบกวการทำงานและเวลาประกอบ
อาชีพของท่านหรือไม่ []
72
- [] ไม่รบกวน []
72
[] รบกวน []

กิจกรรมใบบ้างที่รบกวน (ตอบได้หลายคำตอบ)

☐	ทำแผนที่	☐
☐	การสัมภาษณ์	☐
☐	การประชุมชาวบ้าน	☐
☐	การเยี่ยมบ้านเพื่อตรวจสอบสุขภาพและรักษาพยาบาล	☐
☐	การเยี่ยมบ้านเพื่อให้คำแนะนำแก่หญิงมีครรภ์ หญิงหลังคลอด และการเลี้ยงดูเด็ก	☐
☐	การแนะนำเรื่องการปรุงอาหารที่ถูกหลัก	☐
☐	การชั่งน้ำหนักและตรวจสอบสุขภาพเด็ก	☐
☐	การแนะนำเรื่องการวางแผนครอบครัว	☐
☐	การแนะนำเรื่องการสร้างส้วม	☐
☐	การแนะนำเรื่องการจัดบ้านให้ถูกสุขลักษณะ	☐
☐	การจัดนิทรรศการ	☐
☐	การแนะนำเรื่องการปรับปรุงคุณภาพน้ำดื่ม	☐
☐	การใช้รถวีงในหมู่บ้าน	☐
☐	อื่น ๆ	☐
		14
18)	ท่านคิดว่าบริการที่นักศึกษาจัดให้ตรงกับความต้องการของท่านหรือไม่	
☐	ตรงกับความต้องการทั้งหมด	☐
☐	ตรงกับความต้องการบางส่วน ระบุ.....	☐
☐	ไม่ตรงกับความต้องการ	☐
		17

19) ถ้านักศึกษาเข้ามาฝึกปฏิบัติงานในหมู่บ้านอีก ท่านต้องการ
บริการอะไร (อาจจะเห็นบริการที่นักศึกษาเคยจัดแล้วหรือ
บริการใหม่ก็ได้)

[]
19

1.

2.

3.

4.

3. ความคิดเห็นทั่ว ๆ ไป เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของนักศึกษาในหมู่บ้าน

20) ท่านคิดว่าจำเป็นหรือไม่ที่นักศึกษาพยาบาลจะต้องออกฝึก
ปฏิบัติงานในหมู่บ้านด้วย

[]
20

[] จำเป็น เหตุผล.....

.....

[]
21

[] ไม่จำเป็น เหตุผล.....

2) ท่านคิดว่านักศึกษาควรแต่งกายอย่างไร

[] เครื่องแบบนักศึกษาพยาบาล

[]
22

เหตุผล.....

[]
23

[] ทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อถือ

[] ทราบได้ทันทีว่าเป็นนักศึกษาพยาบาล

[] นักศึกษามีระเบียบวินัย

[] อื่น ๆ ระบุ.....

[] ตามสบาย

[]
24

[] อื่น ๆ ระบุ.....

[]
25

- 22) การเข้ามาปฏิบัติงานของนักศึกษาทำให้ท่านเป็นกังวลหรือไม่
(นับตั้งแต่การต้อนรับครั้งแรกจนถึงการเยี่ยมชมบ้านขณะฝึกปฏิบัติงาน)
- [] กังวล [] 26
- [] ไม่กังวล
- 23) ท่านคิดว่านักศึกษาเข้ามาทำประโยชน์ให้แก่หมู่บ้านของท่านหรือไม่
- [] ไม่ทำประโยชน์ [] 27
- [] ทำประโยชน์ด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- [] กระตุ้นให้ประชาชนตื่นตัวในการพัฒนา [] 28
- [] ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้มากขึ้น
- [] ทำให้เห็นผลของการพัฒนา
- [] อื่น ๆ ระบุ.....
- 24) การฝึกภาคสนามของนักศึกษามีผลต่อสุขภาพของท่านและสมาชิกครอบครัวของท่านหรือไม่
- [] ไม่มี [] 29
- [] มี กรุณาระบุ..... [] 30
- [] สมาชิกครอบครัวเจ็บป่วยน้อยครั้งลงกว่าเดิม
- [] ท่านรู้แหล่งบริการสุขภาพมากขึ้น
- [] มีความรู้ในการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัวถูกหลักวิชาการมากขึ้น
- [] คุณแลสมาชิกครอบครัวเมื่อเจ็บป่วยได้ถูกหลักวิชามากขึ้น

- 25) การเข้ามาปฏิบัติงานของนักศึกษาในหมู่บ้านของท่านได้ก่อให้เกิด
ปัญหาอะไรบ้าง (กับตัวท่าน, ครอบครัว และหมู่บ้าน) []
31
- 1)
- 2)
- 3)
- 26) หลังจากนักศึกษาออกจากหมู่บ้านของท่านแล้วท่านรู้สึกอย่างไร []
32
- [] โลงใจ
- [] คิดถึงอยากให้กลับมาเยี่ยม
- [] อื่น ๆ
- 27) ท่านต้องการให้นักศึกษาเข้ามาฝึกภาคสนามในหมู่บ้านนี้อีกหรือไม่ []
33
- [] ต้องการ
- [] ไม่ต้องการ
- [] อื่น ๆ
- 28) ท่านคิดว่านักศึกษาควรเข้ามาพักแรมในหมู่บ้านหรือไม่
- [] ควร เหตุผล
- [] 34
- [] 35
- [] ไม่ควร เหตุผล
- [] 36
- [] 37